

ც ი ხ კ ა რ ი .

ქ ა ნ თ უ ლ ა

ხ ი ტ ვ უ გ ი ე რ ე ჯ ი თ ი

გ უ ნ ბ ლ ი

1853 წ ე ლ ს

მ ა ტ მ ა მ ა ნ

ნ ე . 10 .

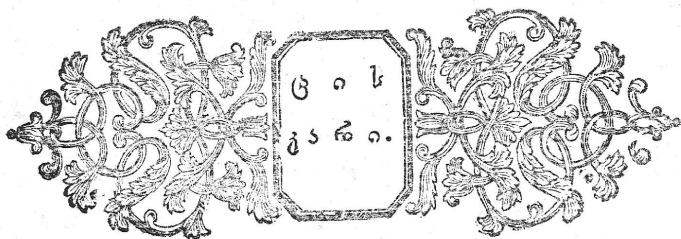

ПЕЧАТАТ П О З В О Л Я Е Т С Я ,

съ тѣмъ, чтобы по отпечатаніи представлены были въ Цензу-
рный Комитетъ узаконенное число экземпляровъ, г. Тифлисъ.
1 Октября 1835 года.

Исправляющій должность Грузинскаго цензора *Се-
Александръ.*

Въ Типографіи К. Г. Эрнстава.

2.

ქართული სიტყვებითა
ეუწყნადი.

ქალიოსტრო სადღლათ დეკტოდ ზეშადლიოსთან. —
(განგმელება)

— გნაძო, მიუგო კაპიტანმა ზატვიისცემით ზე კეთილს
შობილურად, წოგორც იყო დანგეული ლაზარაკს გვირ-
გვიროსან გვაშებთან. მაგრამ წადგან მე უწეს საათს უკ-
ან წავალ ფორტით ზღვაძეუ, სადაც მუდიან ჩემნი
ხომალდნი, ამისთვის გთხოვთ, ნუბას ვისუწვო ბედნიელება
სხუა კაროლისათვისცა წომელსაც ვემსახურებოდე უთა

ლოთ ერთგულათ, თუ ან გვეყუთნოდე ძეანცისას.---
ანილო სტაქანი მადლა, ზე ლახეკუხმა დაუკანა მძამედ თა
ვა გნაძი გაგისას.

— ჩუჭენ უველანი მზათა ვანთ დავლით ებ ძვირფასი
სადდეგძემელო, ჰსთქუა გნაძინა დაუბინიმ, რომელიც
იჯდა მანცხნივ მხანეს მანშლისა: ზე ველით მას რომ ჩვ
ეულებისამებე ვანც ანის ხნით უფროსი ჩუჭენში, ის იუ-
ოს ცოლუხაში.

— ვას ვეყოვნის ეს ლექსი შენ ცავენე, თუ მე, ჰკით
ხა მანშალმა სიტალით, თავის ძველს მეგობარს.

— მე ანა მგონია რომ ებ ლექსი თქუჭენ გვეყუთვნო-
დესთ დერცოდო, სთქუა კიდევ ერთმა ხვამ, რომელიც
იჯდა ხანდახან წიშალიოსა.

— მითომ წატომ, გნაძო კალიოსტრო ჰკითხა გნაძმა
გაგისამ, ზე დაუწყო გაშტერებული უხრება.

— მე დანწმუნებული ვან გნაძო მიუგო კალიოსტრო
ომ, თავის დაკვრით.— რომ დერცოდ წესულიო ანანის
უფროსი ჩუჭენ სასოგადლობაში.

— მაშა სადამე ჩუჭენზედ უფროსი ანის ცავენე ჰსთ-
ქუა წიშალიომ.

— ან ანის მანთალი, მიუგო ბებრემა მარკიზმა, მე უმ-
აწვალდი ვან შენსედე წვის წლითა, მე დავიბადე 1704 სს.-
იქნება მანთლა დერცოდო თქუშნ ოთხმოცდა წვის წლ
ისა ბმანდებით? ჰკითხა კონდოლსემ.

— დმერთო ჩემო, თუ თქუშნ ანა გჯერათ, შეგიძლია
ანთ თქუშნ იანგაწიშოთ, მე ვეკუთვნი გასულს საუკუნ
ეს, დიდს საუკუნეს როგორც უწოდებენ, მე დავიბადე
1696 წელსა.

— ეგ ან შეიძლება დაიყვიანა დოლონემ.

— თუ აქ ყოფილიყო მამა თქუშნი, ეგვეთვე დუბრეა
ნატორი ბასტილიისა, მიუგო რეშაღიომ, ის ან იტყოდა,
რომ ეგ ან შეიძლება, ამისთვის რომ თითონ ნუგემს მტა
ეიდა მე დაჭედილს 1714 წელში.

— მე განგიცხადებთ: ჰსთქუა მარკიზმა ჭაგნსმა, ყვა
ელასედე ხნინი დვინოა, რომელიც დაისხა გნაჰმა გაგა
სკიმ.

— თქუშნ მანთალი ხანთ, უხასუხა გნაჰმა, ეგ დვინო
ანის ას ოცის წლისა, მამა სადამე დინსია იმ ნატვიისა,
რომ დავლიოთ სადდეგელო კანკლისა.

— მომიტმინეთ ბატონებო, სთქუა კაღიოსტრომ, აი

დო თავის თავი ბეწყანვალე გონებითა ზე ენგებოითა:—
მე ანა ვაწ თქუ მენთან თანხმა.

— როგორ თქუ მენ ანა ხართ თანხმა, რომ ცოკიანს დე
ინო ანის ჩუ მენსედ ძეგელი? დაიუკინეს ყველამ.

— ანა, მიუგო მშვიდად კაღიოსტრომ, ამისთვის რომ
ეგ ჯვანო მე თუთონ დაგებულა.

— თქუ მენა!

— დახ, ეგ იყო მონტკეჟუკლის თუქქებზედ გამანჯგე
ბის დღესა 1664 წელსა.

ამ სიტყუას რომელიც წარმოითქუა დიდის დინესე-
ით, შეუდგა საერთო სიტალი.

— თუ ეგ მანთალია შენიშნა გრაჟინა დუბინი, მამ
თქუ მენ იქნებით ას ცტდა ათის წლისა, ამისთვის რომ მა
შინ ათის წლის ნაკლები ხომ აწ იქნებოდით, როცა ეგ
ჯვანო ზუტილეკებში გადაიდეთ.

— მე შეტი ვაუაგ ათ წელზედ, გრაჟინაჲ, ამისთვის რომ
მე მეორეს დღეს ავსტრიის იმპერატორმა გამგზავნა მია
სალოტავად გამანჯგეებისა მონტკეჟუკლისთან, რომელიც
ძეგელთ დაუფლდათ ოსმალთ, ზე სისხლი იზღუა ექსნების
ომისა, სადაც იმპერატორის ჯანი დამანტხდა 1536

წელსა.

— რე იმ დროს სთქუა გნაჲმა გავსკიმ ესწუთვე ციჲ-
ად ვათა კალიოსტრომ, მგონია თქუჲწნ იყავათ ათი წელ
ისა მეტი, ამისთჲს რომ თითონ თქუჲწნ გინახათ ის
ომი?

— თქუჲწნ მანთალს ზმანებთ, გნაჲო, მე ვიყავ მოწ-
ამე საშინელის დამარცხებისა, ჩემის ამხანაგებისა.

— მაგნამ ეგ დამარცხება ისე საშინელი ან იყო, რომ-
გოწტ კრესთან, სთქუა ღიმილით, კონდოცისე.

— ეგ მანთალია, სთქუა კალიოსტრომაც ღიმილით; და
მარცხება კრესში უფრო საშინელია, ამისთჲს რომ ანმია
ჲ ან დამარცხდა, დამარცხდა ჲრანცია; მაგნამ თანხის
გახდით, რომ ეს გამარჯვება ან აძლევისთ დიდ ნატოვისა ან
გლიას, ედუარდს ჲქონდა ჲარბაზნები, რე ეს ან იტოდა
ჲილინე ვალუამ; რე თუიტა ჲსტოდნოდა, ან შეეძლო და
ეჯერებინა, თუიტა მე ვანწმუნებდი, რომ ჩემის თვალით
ვნახე ოთხი ჲარბაზანი მეოქი, რომელიც ედუარდმა ვე-
ნეციაში იყიდა მეოქი.

— მაშე თქუჲწნ გინახათ თუილინე ვალუა? ჲკითხა გნა-
ჲინა დუბარმი.

— მე მაქვინდა ბედნიეობა ხუთთა წიტაკოთგანის ყოა
ფინისა, რომელმანც განგაცილე კაროლი ომის შეიდნის
დამ, მიუგო კალიოსტრო, მე მოვუდ მტანციაში ბებერის
ბოდეების კაროლთან, რომელიც იყო ბქმა ზუნდოდა
მომკეჭდარიყო, რომდესაც ატნობეს რომ ომი წაგაკეთო.

— მე დიდათ ვსწუხვარ გრატო, სთქუა ლაშქრუხმა,
რომ თქუწნ კრესის ომის მაგიერ ან დაესწანით აკტის
უქის ომში.

— მაგისთვის რათა სწუხანთ?

— ამისთვის რომ თქუწნ მაინბოზდით რომელსამე და-
წვლილებით ამ ზღვის ომს, რომელიც მლუტანხისაგან
ზოგიერთი ადგილი ბნელათ არის დაწერილი.

— ზე რა გინდათ რომ შეატყოთ? მე მოხანული ვარ,
რომ შემოდინან მაგაში გამოგადგეთ.

— განა თქუწნ იქაც დაესწანით?

— ანა მასინ მე ვიყავ ეგვიპტეში; კლეოპატრამ მომან-
დო მე დამეწყო აღექსანდრის ბიბლიოტეკა, ამისთვის
რომ მე ყველაზედ კარგათ შევადგენდი, რადგანც მუ-
ელთ მწეწალთთან მქონდა ცნობა.

— თქუწნა ნახეთ კლეოპატრა, უ. კალიოსტრო? და-

იუვიანა გნაჭინა დუბანში.

— ისე ვნახე წოგონტ ეხლა თქუჭნა გბედავთ.

— მანტლას ისეთი ლამაზი იყო, წოგონტ აშნობენ?

— თქუჭნ მთავრებდათ გნაჭინავ, წომ მშვენიერებას
ზინობითა ზე შედარებითი. კლეოპატრა ეგვიპტეში იყო
მშვენიერი. მაჩუეში ის იქნებოდა მხოლოდ ლამაზი.

— მაშ კლეოპატრა იყო . . .

მატანა, წვრილა, მკვირცხლი, ჭკვიანი დედაკაცი, დი-
დნოანის ლამაზის თვალებით, ბეჭდულ ცხვირისანი, მან-
გალიტ კბილებიანი, ზე მანაწა კელებით. წოგონტ თქ-
უჭნა. აი ბეჭედი ბრილიანტისა, წომეულიც თავისმა მამა
ბტოლოძეამ აჩუქა იმას ზე იმან მე მანუქა, კლეოპატრას
ცერხედ ეტვა ეს ბეჭედი.

— ცერხედ? დაიუვიანა გნაჭინამ, განა ეგ შეიძლება?

— მაშინ ეგვიპტეში ისე იყო მოდა, ზე ეს ბეჭედი, წო-
გონტ კედავთ ძლივ შეიძლიან ჩეგხედ გავიკეთო. კალია
ისტწომ გამოიძწო ბეჭედი, ზე მისტა გნაჭინას, ეს იყო
ძვირფასი ბრილიანტი, წმინდის წყალისა, წომეულიც დი-
რდა ოცდა ათ ათათას ჭინკად.

— ბეჭედმა ჩამოიანა მთელი სტოლი, ზე შემდგომ კა-

ლიოსტრომ გაიკეთა გულდამშვიდებით ნეკსედა.

— მე ვხედავ რომ თქუჭნ ანა გჯერათ. სთქუა მან, მაგნამ და გაეწუობა, ჩემ ცხოვრებაში სულ ვაბნძვია უნაწმუნოთა თანა. ჭილიბ ვალუამ ან დაშიჯუნა, რომცა იმას უნსიე, რომ ჯანი დაებუნებინა. კლეონატრამ ან დაშიჯუნა, რომცა მე უთხან რომ ანტონი დამაწცხდებს მეტქა. ცლოიანულთაც ან დაშიჯუნეს მე, რომესაც მე წინათ ვაფრთხილვდი, რომ ხის ცხენი ან შემოეკანათ ზე ვეტყოდი:,,

—,, კასანდრა ანის შთაბეჭილი მადლით უსმინეთ კასანდრას.

— ეს გასაკუწველია! სთქუა გნაძინა დიუნაჩიმი, მას ღლის სიტყვით.— მე ან მინახავს კაცი ასე მძამე ქტევოსა, ზე ასე გამწთობი რომცა თქუჭნ.

— მე ვანწმუნებთ გნაძინავ, განაგმეულა კალიოსტრომ, რომ მე თითონ მინახავს ზე მილანადაკრია იმ ზნებთან, რომელნიც თქუჭნთანა ვსთქვა.

— თქუჭნ იცნობდით მონტკეუკლის?

— ისე ვიცნობდი იმას რომცა თქუჭნ უ. დოჭვონსო, ზე მეტათაც, ამისთვის რომ თქუჭნ გხედავთ მესამე

ოდ, ჰ დიდებულს მეზმობლთან ერთი წელიწადი ვიდრე იმასთან კაცაჲში.

- თქუ მენ ნახეთ ჭილიზე ვალუა?

- აკი მოგახსენეთ, თქვენვე უ. ფოკონდოსე; მაგრამ კარგადი წოდება მობზუნდა ზანდუში, მე ბოდუმიასი წაგულ.

- თქუ მენ იცნობდით ვლუოზატკას?

- დიას სწორეთ გნაჭინავ, მე თქუ მენ მოგახსენეთ რომ იმასს ჰქონდა შავი თვალები როგორც თქუ მენ, ჰ ვგნეთვე მშვენიერი ბიუსტი (ზინის მოყვანილობა) როგორც თქუ მენ.

- ვგ თქუ მენ როგორ იცით, გნაჭო?

- მე ვსეტ ვიცო, რომ თქუ მენა გაქუსთ მგზავსება განდნასთანაც, ამით უშეტესად რომ როგორც თქუ მენ ისე იმას ჰქონდა ზანაწა ხალი მგაქვსე იუტრხალზე მანცხნივ მხარეს.—

- დიერთო ჩემო თქუ მენ სწორეთ ჯადობასი ხანო.

- სრულებით ანა გნაჭინავ! უთხნა სიტყვით რეშა-ლიომ ვგ მე უამბე.

- თქუ მენ რადა იცნოდით?

— ეგ შინაური საიდუმლოა, ჰსთქუა მარშალომ ზე და-
ინანსა.—

— უცხოა! გაუწევიტა გნაძინამ. . . მანთლა, მარშა-
ლო ძალიან კარგათა ვქენ რომ იუენი წავისვი, თქუშენ-
თან უფეროთ გერაზინ მოვა, მექე მოუბქუნდა კალიოს-
ტროს ზე ჰკითხა:

— მას გნაძო, თქუშენა გაქუსთ საიდუმლო წამალი,
რომლითაც უმარგაღდებოთ, თქუშენის სიტყვით ოწისა
ან სამი ათასის წლისა ბმანდებოთ, ზე რომ შემოგხედ-
ოთ ოწმოცისაც ანა ხანთ სახათ.—

— თქუშენ გამოიტანით გნაძინავ, მე ვაცრი საიდუმლო
უსერობისა.

— მას მე გამაყმაწვილეთ.

— თქუშენთჳს საჭირო ან აწის, ამისთჳს რომ თქუშენ
ოცდა ათას წლისა მეტი ანა ბმანდებოთ.

— თქუშენ ზნდილობისათჳს ბმანებოთ მაგას.

— სრულად ანა. მე ამასუდ მოგახსენებოთ, რომ თქუშენ
ისანტეპლეთ ჩემის ელექსირით (ანუ სიტოტლდის ზე
თათ):

— მე? რას ბმანებოთ?

— დიხ თქუ შინა გნაჭინავ! მე ღანწმუნებული ვან
ლომ თქუ შინ ან ღაგავიწუდებოდათ.

— მე თქუ შინი ან მესმის, მიხმანვთ.

— მოიგონეთ გნაჭინავ, სახლი სერკლოდის ქუჩაში.
თქუ შინ მოხმანდით იმ სახლში, ლომ რევა გეგ-
თხათ უ. სატრინთან ზე შეეწიგენით ერთ ჩემს
შეგობანს, უოხეჭ ბაღსამოს, ლომელმატ გაჩუქათ
ქლაკონით (შუშით) ელექსინი ზე გინჩივათ უოველ დი-
ლით მიიღოთ საძი კანლი, თქუ შინ ის ელექსინი ერთ მი-
ნუტსატ ან ღაგავიწუებოთ, მხოლოდ ერთი წელიწადია
ან მიგიღიათ, ამისთვის ლომ წამალი გამოიღია, თუ ესე-
ნი ან გახსოვთ გნაჭინავ, მაშინ მე მაგას ღაგავიწუებოთ
გი ანა, უმაღლოობათატ ჩავაგდებ.

— განა შეიძლება გნაჭო კალიოსტრო მაგისთანა სა-
ქმეებს შეუბნებოთ.

— ლომელიტ სხუათ ან იტინან. მაშ რა დანსება აქუს
ჯადობანსა. თუ ჯადობანმა ან იტის სხვის საიდუმ-
ლო.

— განა ჯოუხებ ბაღსამოსატა ქქონდა რეტეპტი მაგ
წამლის შედგენისა?

— ანა გნაჭინა, ჯოუსუხუნი ჩემი მეგობარნი იყო ზე მე
ვანუქე წავუდენივე ქლავონი (შუშა)

— განა კიდევა აქუს იმას ის ელექსინი.

— ეგ მე ან ვიცი, ამისთჳს, რომ აგერ სამი წელიწადის
წინა წაქე საწყალი ბაღსამო დაკანტუელია. მე უკანასკნელად
ვინავე ამეჩიკაში ორიოხს კიდევსუდ, ის მიდიოდა
სამგონადნოთ მთებში ზე გავიგონეთ იქ მოკჳდა.

— კმაწა გნაჭო ისი სჯობია თქუქსნი სანიდუელია გა-
მომგვიცხადოთ ზე გვასწავლოთ.

— თქუქსნი მაგას სულ მანთლას ბნანებთ? ჰკითხა გნა-
ჭმა გავსკიმ კალიოსტროს.

— სწოკეთ მოგახსენებთ თქუქსნი დიდე. . . უკაც-
ნაგოთ, თქუქსნი ბნქეინვალებავ, სულ მანთლას მოგა-
ხსენებთ.

— მაშ თქუქსნი როგორც გგონიათ გნაჭინა ან ანის
ბებუნი რომ გააყმაწვილოთ.

— დიანს დეწტოლო.

— მაშ მე წამომოვიდგეთ მეორე ბინსა, აი ჩემი მეგო-
ბარნი ცავეწე, თქუქსნი ამასუდ რას იტყვიან? როგორ
გგონიათ მილლაღის-თანა მედროვე უნდა იყოს? მაგნამ

ქნება თქუ მენა ჭსთქუათ რომ ეს ძალიან ხანს გადასუ
ლია.

კალიოსტრომ შეხედა ბრონს ზე უზასუხა.

— ანა, ან ანის ძალიან ბებერი.

— თუ თქუ მენა ცაკერნეს სიუმაწვილეს მოუბრუნებთ
საყვარელო გრანძო, დაიყვიანა რეშალიომ, მაშინ მე გაა
ნგაცხადებ რომ თქუ მენა ხანთ შაგირდი მედიასი.

— თქუ მენ ვა გსუტთ? ჭსთქუა კალიოსტრომ ზე შეხე
და მასწინძელს ზე სტუშაქთ.

უკვლამ თანხმობის თავი დაქნიეს.

— თქუ მენ გინდათ ბრონო, გაუმაწვილდეთ?

— წასაკვირველია, დაიყვიანა ცაკერნემ.

— ეგ ძალიან ადვილია! სთქუა კალიოსტრომ, ზე იმან
აზოილო უბიდვან რვა გუთხიანი შატანა მინა, აილო წმა
ინდა ბროლის სტაქანი ჩააწვეთა წამდენიმე წვეთი წა
დაც წამ ზეთი, მეტე დაასხა ნახევარ სტაქანი შამხანსა
გი, ზე ეს დასალევი მისცა ბრონს.

უკვლანი უტქველოდენ თვალითა ზე შენიშვნადენ მცის
რეს შეწხევასაცა ამ იშვიათის კაცსა, ბრონმა გამოაწა
თო სტაქანი ზე ვერ გაბედა დალევს, უკვლამ გაიტინეს

კალიოსტრომ დავუვიწი:

— ჩქარა დაღვივებ ბაბონ ან დააქცივით ეგ ელექსიონი, თითო კახლი ას ლუადოწათა დინს.

— ო! წსთქუა სიცილით, რეშაღვივებ, ეგ ცოქაიზუდ ძეგნი ყოფილა.

— განა მანთლას მე ეს სულ უნდა დაგლივ, ჭეივან ბაბონმა ზე თნთოდა მთელის სხეულით.

— თუ ან გინდათ მიეცით სხუას სტაქანი, ბევრი მოსურნე გამოინდება, რომ გაყმაწვალდეს.

— მე მომეცით, სთქუა მანშალმა გაუშვიან ხელი, მოსხუცმა ბაბონმა უსუნა სტაქანს, ზე მიზიდული ბაღსამიუნის სუნისა ზე ვანდის ფეხის ელექსიონისა ჩაყლანა მადიკური (თაღისმიანი) დასაღვივი.

იმავე მინუტსა ეჩვენა მას, რომ ჩადამაც ბეუილმა და უნბინა ტანში ზე მოიყვანა მოძრობაში ბეუერი სისხლი, რომელსაც ებინა იმის ძანდვებში, მისმა დაკეცადი ტუფი შინისა გაიჭიმა, ნახევარ ღია თვალები სწულიად გეგლო ზე გახწყინდენ, მთნთოლარეთა კელთა იგნძეს ძალა, ხმა მოეცა მჭახე, მუხლანი გაეშაღდენ, ეგრეთვე წელი, ერთ სეკუნდში, ასე რომ თითქო ელექსიონმა და

თან გვაშთა შინაგან, გაწდაახალისა, განაცხოველა ესე
დასტოვანებული ტანი.—

— მოისმა ხმა განკვირებისა, შიშისა, ზე განცვიურები
სა, ტავრენე თათქმის აქამდის ანა სჭამდა; ეხლა დაი-
წესა თეუშხედ დიდი ხოლცია სოუსისა ზე დაიწყო ჭამა
ასეთის მადათ, რომ კბილ ქვეშ ძვლებმა დაიწეს ლაწ-
ური.

ეს ჭეჭამდა, იცინოდა, ჭხვამდა, ჭევიროდა, თითქმის ნა
ხევან საათს, ზე ამ დროს ვეუღანი გასტერებული უყუ-
რებდნენ; შემდგომ, ნელ ნელა დაიწყო გაქრობა, ვითა
ლამბამ უსეთოთ. ზანკულად შუბლზედ გამოაჩნდა ადნი
ნდელი შეჭეუხენილება, თვალები განუქნა, დაეხუჭა.—
შერე დაჭკანგა მადა, წელი ისევ მოეკაკვა მუხლებმა და-
უწყო განკალი ზე თვლებმა დააწეებინა.

— ნა დაგემაწათა? ჭკითხეს ყოველთა.

— მე ვესაღმეუბი ჩემს სიყმაწვალეს.

ზე ონი ცრემლი გადმოსცვივდენ ბებნის თვალთაგ-
ან, ზე მნახეულთა ამა ონის ცრემლისა ზე დაკანგულის
ერთის წუთის განჭვახუკებისა, ყოველთ სტუმანთ ამოიო-
ბნეს, ესწეთვე მძიმეთ, ვითა საბწალო ტავრენემ.

— მოქმედება ესე, ძალიან უბნალოა ზე გასაგება ბა-
ტონებო, სთქუა კალიოსტრომ, მე მივეც ბაწონს ოცდა
ათი კანლი სიტოცხლის ელექსინი, (ანუ ზეთი) ეს გა-
ნწებაუკდა ოცდა ათ მინუტს.

— გვედრები მიმეცით მე კიდევ სიყმაწვილე! გველ-
კებოდა მოხუცი კალიოსტროს.

— ანა ბაწონო, მეორე მოცემა წაწლისა, მოგკლავს, უთ-
ხნა დაწუნალებით კალიოსტრომ.

იმ დროს ვინამ განგძეუდებოდა მინუტს განცხო-
ველება მოხუცის ტავრნესი, გნაჭინა დუბანი იცოდა
ნა ხასიათი ელექსინისა, ყველაზედ ყუწადალებით უყუ-
რებდა განსაკვირველს ტავრნეს ცვლილებას, წოდესაც
სიყმაწვილემ განუსწოწა მწევრნი მოხუცისა ზე ადავსო
სიტოცხლე ახლითა სიტოცხლითა, დუბანი იცინოდა, მხ-
იანულებდა თითონაც თითქო ყმაწვილდებოდა, წოდუ-
საც ელექსინმა მიაწია უმაღლეს თავის ძალს, გნაჭინა
ვინაღამ მივანდა კალიოსტროს, წომ წაერთმევიანა იმის-
თჳს ძვირთუასი ქლაკონი.

მაგნამ ამავე მინუტს სიყმაწვილე ტავრნესი ეგრეთ-
ვე საჩქაროთ განჭქნა, გნაჭინამ ამოიოხნა ზე ჳმურვანე-

ბით ჰსთქუა.

— ახ ქუჭყანაში სუჟუელა დაუდგომელია, მოქმედებამ მაგ ჯადოიანის წამლისამ ნახევარ საათი მეტი არ გასწივა.

— ზე ვასაც განუმაწვილება უნდა, ოწის წლითაც აწის, სთქუა გრაჰმა გაგსკიმ.— უნდა დალიოს მთელი მდინარე.

ჟველას გაეცინა.

— ანგარიში ძალიან ადვილია, უთხრა კალიოსტრომერთის წლის სიუმაწვადისათვის საჭირო არის დალიოს კაცმა, სამი მილიონი ახ ოწმოცდა სამი ათას ექვსი წვეთი სიტოცხლის ელექსირი (ზეთი).

— ეგ მთელი წანდუნის წყალის-ოდენი იქნება.

— მაგრამა უთხრა გრაჰინამ თქუჭნმა მეგობარმა ბაღზამომ მომცა მე ერთი ქლაკონი ზე იმან დაიტვა ჩემი სიუმაწვილე ათ წელიწადს.

— ზე მაგაში არის საიდუმლოებაცა გრაჰინაჲ, კაცია ძალიან რომელიც დაბეჭებულა, იმან უნდა მიიღოს უმეტესი ნაწილი ელექსირისა, რომ იგზნოს ძლიერი მოქმედება; მაგრამ ქალმა ოცდა ათის წლისამ, როგორც

თქუენ, ან კაცმა ომბოცის წლისამ, როგორც მე, უნდა დალონ მხოლოდ ათ ათი წვეთი როცა ექნება ჰემოიდი (წესი) ძალის მოკლებისა, წათა დაიცვას სიყმაწვილე ერთსავე ძალის წერტილზედ.

— წას ეძახით წესსა ძალის დაკარგვისასა, ჰეათხა გსაძმა გატკობ.

— ცნობილი აწის ჭიზიკისა სჯუელი. ბუნებაში, ძალა კაცს ემატება ოცდა ათამდის: ომბოცამდის დაშთებან ერთ გვანად. ომბოცს უკან იწეებენ კლებას უცნობსად. ომბოცდა ათამდე: მეტე წესი ძალის კლებისა განგმედებთან ცხადად ზ სშირ სშირად, სიკუდილამდე. განათლებულს საზოგადოებაში, ესე იგი, როდესაც სხუელი დადალულია გარდა მატებითის ცხოვრებითა, სნუ ულობათა ზ შრომითა მომატება ძალისა დადგება ოცდა ათამდე. დაკლებას იწეებს ძალი ოცდა თხუთმეტში, ზ მათან კაცმა ზირველ-ყოფილმა ანუ განათლებულმა, უნდა ისარგებლოს მინუტითა, როდესაც ბუნება დაწებს წერტილსა ზედა უძნობისასა, მათან დალიოს ელექსიონა.

იმან ვინც იცის სჯული: და ხასიათი აწ ელექსიონისა, რო

გონტ მე ყოველთვს იტოცხლებს ისე, როგონტ მე, იქ-
ნება ყოველთვს ჭახუკი, ესე იგი ისეთი ყმაწვილი, რო-
გონტ უნდა ეჩვენოს ქუ შყანაში.

— გნაქო კალიოსტრო, დიყვიანა გნაქინა დუბანმი,
ნისთვს გამოიწიეთ ონმოცო წლოვანება. როდესაც შე
გეძლოთ ყოფილიყავით ყოველთვს ოცისა.

— ამისთვს გნაქინავ, უბასუხა დიმილით, კალიოსტ-
რომი:— მე მინდოდა ვჩვენებოვიყავ ქუ შყანაში სრულ წლ
ოვან კატად, ვინემ, დაუმწიფებულ ყმაწვილ კატად.

— ჭო! აი რა ყოფილა მისეზი.

— დიას, გნაქინავ, განაგნძელა კალიოსტრომი: ოცის
წლის კაცი მოჭსწონს მხოლოდ ოცდა ათის წლის ქა-
ლს, რე ონმოცის წლისანი განვავებთ ოცის წლის ქალ-
ებს რე სამოცის წლის კატებს.

— მე თანხმა ვან თქუ შნთან, მიუგო გნაქინამ:— ამა
ასთანავე თქუ შნთან ბასი ან შეიძლება, ამისთვს, რომ
თვთონ თქუ შნა ხანთ ცხოველი მაგალითი, წასაც ამცა
გიცებთ.—

— მაშ მე ან შეიძლიან უკუნ ვაქციო სიჭახუკე? ჭსთა
ქუა ჭმუნვანებით ცაგუნემ:— ეცყოზა ძალიან დავიგ-

ვანე.

— დეცოდა რეშალიო უფრო გონიურად მოიქცევა
თქუ წნუედ, ჰსთქა ლანკრუხმა, ყოველთჳს გუელ დიამ ვი
თა ზღვაში მოსამსახურემ: — მე ყოველთჳს გამიგონია,
რომ მარშალი სჯამდა დადასაც ელექსინს.

— ეგ, ხმა ქ ლეშა დაჰყარეს, ჰსთქუა სიტყვით, გრ-
ადამა გაგვიკიმ.

— ეგ კიდევ ან ანის მიზეზი, რომ ან დავერწმუნოთ
მაგას! შენიშნა გრაჰინა დუბანამ.

მოსუცი მარშალი გაწითლდა, როდესაც დიდი ხანა
ეს ან მოსვლია, რე ჰსთქუა:

— გინდათ შეიტყუოთ ბატონებო, წინაგან ანის ჩემი
ელექსინი.

— გვათხან.

— ჩემი სიტყვების ელექსინი — გახლავთ კეთილ გო-
ნიური რე წესიერი ცხოვრება.

— ანა მეგონია! დაიყვირეს ყველამ სიტყვით.

— გარწმუნებთ, რომ ჰსწორეთ მართალია.

— მე ან გეწინააღმდეგებით დეცოდა, უთხრა გრა-
ჰინამ: — მაგნამ მე უმეტეს მაკვირვებს ჯადოიანი სასმე-

ლი გნაჭ კალოოსტროსი. შემინჯეთ უფალო ჯადობას
ზო, მაგნამ კიდევ მინდა წამდონიშე კითხვა გაგიკეთო
ოთ.

- მე მხათა ვაჭ გნაჭინავ.

- თქუშენა ჰსთქვთ, რომ ზაწველად იხმანეთ თქუშენი
ელექსიონი წოცა იუაგით ოწმოდის წლისა.

- დიას, ჰსწოწეთ!

- ზ ეს იუო ტროადის დანჯვევის ეზობის დროსა?

- ცოცა ადწე.

- ზ იმას აქეთ სულ ოწმოდის წლისა ხაწთ.

- როგორც თქუშენ მხედავთ.

- მაგნამ გნაჭო, უთხრა კოსონდწემ: — თქუშენი ტე
ოწმეს ამტკიცებს ურეტეს, ვინემ თქუშენ ესუწსთ.

- წას ამტკიცებს, მაწკინო?

- ამტკიცებს ამას, აწამ თუ შეგიძლიანთ განემწვალა
ესა, აწამედ შეგძლებიათ სიტოცხლის შენახვაც, ამისთვის
წომ თუ ტროადის დანჯვევის დროს ოწმოდის წლისა
იუაგით, მას თქუშენ ეწთხელებაც აწის აწ მოქუწდაწხაწთ?

- ადვიანებთ მაწკინო, მე ჯერ აწ მოქუწდაწვან.

- განა თქუშენ მიუკანებელი ხაწთ, როგორც ახილუა

ზი: მაგარიმ ის ფეხის ქუსლში დასჯდა ფაჩისმა ზ მოკ-
ლა.

— უბედურად, მე მოკუდავა ვარ როგორც კაცი.

— მაშ თქუშნი სიკუდილი შეუძლიან კაცსა?

— ღიან შეუძლიან.

— ეს მიბძანეთ როგორ დაიტუთ თავი, რომ ენთხელ
უბედური ანა შეგეშობხათნა სამიათს ხუთს წელიწად-
ში.

— მე მაგას აგისხნით თუ გნებავსთ.

— ჰსთქუით, ჰსთქუით, ჩუშნ სიამოვნებით უშნ და-
გიბდეთ! დაიფიქვს ყველამ ზ მოემზადენ სასმენლ-
ად.

კალიოსტრომი დაწყო სტოლზედ თავის თეთრი მშ-
გენიერი გულუბი, განშვენებული მგანფასის ბეჭდებითა,
რომელთა შორის გამოხრწყინდებოდა მგზავსად ტრისკრ-
ის ვანსკვლავისა კლეოპატრას ნაჩუქები ბეჭედა, ზ და-
იწყო დახანაკი:

— რა ანის მიწველი საჭალო მიწობა სიტოცხლისა-
თვს? სიმჩთელე, ანა ბატონებო?

— მანთალიან.

რწმუნედი საჭირო წილობა სიმრთელისათვის?

— კეთილ-ცხოვრება, მიუგო გრადმა გაესკიმა?

— თქუწნ მანთალი ხანთ, გრადო; სიმრთელე დამო-
კიდებული ანის კეთილ-ცხოვრებაზედ — რწმუნედი ელექს-
ინზედ. — ეს ანის უჩუბესი წამალი, რომელიც თქ-
უწნ იცანით რწმუნედი გრადინამ.

— ეგ მანთალია გრადო, მაგრამ თქუწნ დასწულეთ.

— ინუეთ! მე უოველთვს გვამდი ჩემს კახლებს: რწმუნედი
დგან ესენი შეადგენენ განცხოველებასა სამაწადისო
კატაოცნებისასა, რომელიც ძველად ცნობილიყო რწმუნედი
ოდედენ, სიჭაბუკის სასმელსა, რწმუნედი დროს, სიტ-
ოცხლის ელექსინსა, ამისთვის მე დავიცვე ჩემი სიყმაწვი-
ო, სიმრთელე რწმუნედი სიტოცხლე. ეს ძალიან ცხადია.

— მაგრამ ქუწქანაზე უოველი განქაწდება, წახდება,
დაღმება, თვთ სიმრთელეცა რწმუნედი თვთონ სწეული სწეულ-
იც.

— ესე იგი წაწისიც რწმუნედი ვულკანაც უნდა დაბეწდენ.

— უთოთ თქუწნ წაწის იცნობდით?

— ძალიან კანკათ ვიცნობდი გრადინავ. ძალიან ლა-
მანი კაცო იყო, მაგრამ ქალები შემცდარნი ხანთ, თუ ეგ

ლანთ რომ ის იყო მაგალითი კაცთ-მშვენიერებისა, ზიკვ
ელად, რომ ოქროს ფერი თმა ჰქონდა.

— ოქროს ფერი? რა საშინელება! დაივიწყა გრადი-
ნაჲ.

— უბედურად, მიუგო კალიოსტრომ:— ელენე სხუა
გვანის აზრისა იყო, მაგრამ მოვიქცეთ ჩუშნის ელექსი-
რთან.

— დახ, დახ, ილაზანაკეთ ელექსირზედ.

— თქუშნა ჰსთქუით ბაწონ ტაგურნე, რომ ქუშყანა-
ში ყოველივე ხდება მე მაგასჯედ თანხმა ვად: მაგრამ ეს-
ეც იცით თქუშნ, რომ ყველასი გამაძთვას, განახლებასც
შეიძლება. ცნობილია ანდაზა დანახუდ, რომელსაც ცა-
ნი წამდენ ჯერზე გამოეცვალა ზე ზიწაცა, მაგრამ ისევ ის
დანა კი იყო, დვანოს, რომელსაც გედდებოდა ინი-
ახვენ თავის გამოჩენილ ბოჭკაში, სული ისევ ის დვინა-
ოა, თუმცა ყოველ წელიწადს დასხმენ ახალ დვინოს,
აი წინათვს გედდებოდა ელენის დვინო, ყოველთვს ან-
ის წმინდა ზე გემოიანი, როგორც, დვინო დაბეჭდილი
კონსულის ონიმიუსისგან ზე ჩეგან 120 წლის წინ ქს
ისტეს შობაზედ. ას წელიწადში სწულად ცლახი შექ-

ნა, რომლისაჲც ჭამა შეიძლებოდა ზე ანა ღალევა. ზე ასე
ბატონებო, ომნიუწის მე ან შეუდგე, მე მივაგენ გე-
ულბეწდებების ზეტეწტი, ყოველ დილას ახალი, მთელი
ატომი ჩავა ჩემს გვამში, ზე სისხლში ძვალში, ნატვლად
სუსტისა, წამბდაწის ნაწლავებისა, მე ყოველის დონის
ძიებით წინააღუდებები ძალის ჩამოწმეგას ზე განვაღვი-
ძებ ახლის ელექსიწის ღალევით: ამისთჳს ჩემი სიტოცხ-
ლე, აზწი, მიმოზგწა, ძაწდგნი აწიან მოძწაობაში, ზე რა
დგან მე უყუნებით გცდილობ სიტოცხლის ღაცვას, მაშა,
რა საკვირგელა, მე ღავგრივე ამ საში ათას წელიწადში
ავტდე ყველა საშიშაწს საქმეს, ზე ყოველ უბედურ შე-
თხვევაში, მე აწას დწოს აწ შევალ სახლში, რომელიც
სიძველით საშიშო აწის ყოველ მინუტს ღაიქტეს. მე ჩემ
სიტოცხლეში მინახავს ამდენი სახლები, რომ ზიწველსა-
გე შეხედვაზედ გამოვიცნობ მაგაწი შეწობა აწის თუ ღა
ძველებული. მე თქუწწ გეწ წამიყვანთ სანადიწოთ ცუდ
თოფის მესწოლთან, რომელმაც ჰსწოწოთ თოფის ღაჭ-
ეწატ აწ იცის. გეწაღის დწოიღგან, რომელმაც მოკლა
თავის ცოლი, ზწოკწისა, ზეგენტამდე, რომელმაც გა-
ოსთხაწა თუწალი ზწინც კონღესა, მე მინახამს მწავაწნი

ხელ მანკანნი ონში; მე აღვწივამ ყოველს ხაზს თოფია
სა ზე ზაზბაზნის ტყვიასას, ზე აწას დროს ან დავდგე
იმ ალაგს, სადაც ტყვია მოხვდება კაცისა ზე მოჭკლავს.
თქუტენ მე შეტყვით, რომ ტყვიას აცდენა ან შეიძლება
აო, მაგრამ მე განასუხებთ, რომ, ის, ვისაც მილიონი ტყ
ვიანი აუჯალღებია, იმას ტყვიასა ან ეშანიან. მე გხედა
ვთ, რომ თქუტენ ჩემი ანა გჯერათ, ანა მისხედი, ამო
სა, მე თუთონ ვან თქუტენ წინ ცხოველი დამამტკიცეს
ელი ჩემას მართალის სიტყუვისა. მე ან გეტყვით აწას,
რომ მე უკუდ ვა ვაყო, მაგრამ მე შეიძლიან უეცარი სი
კუტელა ავადლო, რომელიც ან შეიძლება სხუამ აიტა
ლოს, თუ ან ჩემისთანა განიცდილმა. მაგალითებ მე
ანაოდეს ან დავწივი საათის შემთხედს მარტო უ. დო
ლონესთან, რომელიც ჭეუქნებს ეხლა, რომ თუ მე ჩაუ
ვანდა, რომელსამე პასტალის კელიაში, ეს განიცდი
და ჩემს უკუდაგებს შამშალითა, მე ან დაუხლოვდები
ანას დროს მარკიზს კონდოლესს, რომელიც ემ მინუტ
ში ემზადება ჩაასხას ჩემს სტაქანში საწამლავა, რომე
ლიცა აქუს დაფარული ბეჭედში, ეს სულ ცუდის აზრით
ან აწის, ისე ცნობისათვის, რომ მანტლა მოკუტეები თუ

— თქუჴნ ხედავთ უზასუხა კაღიოსტრომ:— მე შეიძი-
ლან გამოვაცრო აზრები. დიდინის სიტოცხლემ ჴ დან-
ვეულობამ მასწავლა მე ზარველსავე შეხედვასედ გამო-
ვიცნა წადსული ჴ მომავალი კაცისა, თუგინდ ზარველად
მენახოს. — ეს ნიჭიერება განვრცულდება მხეცთა ზედაც
ღ აგრეოვე ცხოველ საგანებზედაც. როდესაც მე ჩავჯუ-
დეი კარეტაში ვაგძნობ როცა ცხენები გაგიჟდებიან ჴ
ქუჩერი გადააზრუნებს კარეტას. როდესაც ვჯდები ხო-
მალდში, მაშინ კაზიტანის სახეზედ გამოვაცრობ იმის ხა
სათს ჴ ვხედავ, სულელი აჩის თუ ჯიუტი, ან შეუძლ-
იან თუ ან ისურვეებს მოიხმაროს ხომალდი როგორც სა-
ჭირო აჩის, ჴ ამისთვის მე ან ჩავჯდები ანც იმ კარეტა
აში ჴ ანც ხომალდში. მე მწამს შემთხვევა ჴ ამისთვის
მე წინათვე ვან მზა, ან მოვაკლებ ბიუათს, აი ჩისთვის
ვატოცხლე საში ათასი წელი.

— მაგ შემთხვევაში უთხრა ლაზერუსმა — სასურვილო
მისანო, მე დიდ კმაყოფილებას მომცემდით, თუ თქუჴნ
გამატალეზდით ჩემ ხომალდებამდის, რომელიც აჩიან
დანაშნული ქუჴნის შემოსავლელად, კაღიოსტრომ ანა
უზასუხადა.

— საუჭაბელო მანშალო, განაგებულა, სიტყლით, ზღ
ვაში მოსამსახურებ:— მე მივხვდი, რომ გნაჭ კალის-
ტროს ან უნდა ამისთანა სასიამოვნო საზოგადოობა; მა
გრამ ჩემთვის საჭინო ანის გამოგესაღმოთ.— შემინდ-
ეთ მე გნაჭო გაგსკი ზე თქუჭნცა გნაჭინავ, მაგრამ
ანი შუადი საათი დაჭკნა, ზე მე დავპირდი კაროლს მეჭვ-
ის ნახევარზედ ხომალდში უნდა ჩავჯდე: თქუჭნ, გნა-
ჭო, ან შეგიძლიანთ მითხნათ, წა მოუა ჩემს გემებს, მი
წინასწარმეტყუელეთ, წა მომელის მე მგზავლობაში გე-
წსადიდგან ბრესტამდის, ზე წა მომივა ბრესტიდგან ზო-
ლიუსამდე— მე აწა გვითხავ ეგ ჩემი საქმე იქნება.

კალიოსტრომ შეხედა ლაზერუსს ჭმუნვარეს ზე მელ-
ანხოლიურად, რომელმაც განაცვიფრნა სტომანია, მაგ-
რამ ზღვის მცურავმა გემ შენიშნა, ამისთვის რომ ამ დრო-
ოს ესაღმებოდა ზე აცვამდენ ბიჭები თბილს სერეთუ-
კს.— ამავე დროს გნაჭინამ მოასწრო ჩაუწყუო ჯიბებუ-
ში კანკეტები, რომელიც იყო ძვირი მოგზაურთათვის ზე
მოაგონებენ მისთა მეგობართა. ლაზერუს ეგრეთვე მნი-
აწული, ზატვიისცემით დაუკნა თავი გნაჭ გაგსკის ზე მი-
სცა ხელი მოხუცს მანშალსა.—

— მშვიდობით, ჩემო მეგობარო ლაპერუს! უთხრა ჭეშაღიძე.

— წატო ან მეტყუით მარშალო; ნახვამდის, განა მე საუკუნოს მივდივარ, მე მხოლოდ ქუჭყანას შემოუვლი, ხუთი წელი დამიგვიანდება ზე მეტე ისევ თქუჭნთან მოგზუნდება. მას წათ მეუბნებით: მშვიდობით!

— ხუთი წელიწადი! დაივიანა ჭეშაღიძე:— ეგ სულ ერთია, თუ გინდ, თქუჭნ გეთქუათ, ხუთი საუკუნე. ჩემს წლოვამებაში დღე, წლოვანებათ უნდა დაითვალოს, მე გიდეგ მეტყუით, მშვიდობით.—

— წატო ან ჭკითხავთ. თქუჭნს მისანს? ჭსთქუა სიტყვით ლაპერუსმა:— უთოთ თც წელიწად სიტყვა ხლეს გიდეგ დაგზანდებათ, ანა გრანძო კალიოსტრო. წარვიგათ, ვწუხვარ, რომ ადრე ან მითხარით თქუჭნი გრძნეული კანხლებისა: მე არ მივხედავდი ჯარის სიმტარეს, ერთ ბოჩკას წავადედი, ჩემს ასტროლოგიაში, ეს ჩემი ხომალდის სახელია.— ნება მომეცით გრანძინაჲ გიდეგ ვაკოცო თქუჭნს მშვენიერს კელსა. მე დანწმუნებული ვარ, მანამ მოგზუნდება უკეთეს კელებს ვინა ვნ

ახამ, ნახამდის.

ღ ლაპერუხი გავადა.

კალიოსტრო ღმამად დაფაქებული იყო. წამდენსა-
მე სეკუნდს ისმოდა ფეხის ზმნაწული ხმა; მეწე მოი-
სმა ზანის წაკუნი ცხენთა ზმ კალასკის გრიალი.

ამავე ღროსა ეგულამ შესედა კალიოსტროს.

ამავე მინუტსა, სახესა მისსა ზედა გამოხტებოდა მი-
ჭიურნი შთაბერვა, რომელმაც შეაშინა სტუშიანნი.

ღუმილი განგმკლდა წამდენსამე მინუტს.

გნაჭ გაგსკამ დაიწყო ზანგულად ლაზანაკი.

— ნატო არ უზასუბეთ ლაპერუხს, გნაჭო გაგსკავ!
ეგულანი შაშით მოელოდენ ზასუხს ამ საშინელის
კაცისასა. კალიოსტრო შეკრთა, თითქო გამოიყვანეს ღწ
მა ფაქტიდგან. —

— მე არ მინდოდა ზასუხი მიმეტა იმისთვის, უთხრა გნ-
აჭსა: — ამისთვის, რომ არ ტუჩილი უნდა მეთქუა ან შე-
მაწუხებული მანთალი.

— როგორ?

— მე უნდა მეთქუა იმისთვის: უფალო ლაპერუხო, ღეწც-
ოღაწეშადიო მანთალია, რომ გითხრა: მშვიდობით ზმანა

ნახვამდის.

— რას ამბობთ მაგას, ღაიყვირია მანშაღმა გაყვითლუ-
ბულმა.

— დამშვიდდით მანშაღო, უთხრა კალიოსტრომ, -- ეს
წინასწარმეტყველება თქუე შერთვს საშიში ან ანის.

— იქნება მართლა უბედურება ელის უ. ლაშენუსს,
რომელმაც ეხლა ეს ანის კელზედ მაგოცა.

-- ანამთუ ოდესმე გაგოცებთ კიდევ ის კელზედ, ანა-
მედ ანას დროს ადაწავის ნახავს ვისაც აქ გამოესაღმა
დღესა! ჭსთქუა კალიოსტრომა ზე უყურებდა თავის სტა-
ქანს საგსეს წყაღით. —

— ხმა განკვირვებისა გამოხტა ყოველთაგან!

ბახხმა მიიღო ასეთი მხარე, რომ ყოველი მინუტი იყო
მიმზიდველი. ყოველნი იქ მყოფნი ან ამოწებდენ თვა-
ლსა, თითქო ელოდენ ბმანებას ძველის ბომონისაგან.

ამავე დროსა უ. ჭავჭავსი წამოდგა თავის ადგილის
დგან, ზე შეხედა კანკებთან ყუქს, ხომ აწავინ უგდუ-
ბდა; მაგნამ ჩუე შინ ადრევე ვსთქუით, მსახურნი დუნტ-
ოღისანი იყვნენ სამაგაღითოთ გაზღაღნი. წინა შემო-
საგაღ ოთახში, შოწს იდგა მხოლოდ მოხუცა სახლთხუ

ცესი ზე იყო უაწაულად რომ დესერტის დროს აწავან
დაუშაოს სტუმართ. —

ტაგრსი დაჯდა თავის ალაგს, ზე ანიშნა, რომ შეიძ-
ლებს თავისუფლათ ლაზარაკა. —

— გვიანბეთ გრადო, უთხრა გრადინა დუბანსიმ. წა
შედეურება შეემთხვევა ლაზერუსსა. —

კალიოსტრომ თავი გაიქნია.

— გვიანბე, გვიანბე დაიუვიდეს უგელა კატებმა, ჩუჭნ
გთხოვთ თქუჭნა. —

— თქუჭნ სომ მოგებსენებათ, რომ ლაზერუს მიდის
შემოუაროს ქუჭყანას, წათა შეასრულოს მგზავრობა და
წესებული კანტანის გუკისა — საბწალო გუკისა, რომელ-
იც მოჭკლეს სანდირევის გუნძულეშია.

— დიახ, დიახ, ჩუჭნ ვიტათ. —

— უგელა ჯერ კანგათ მოსდის ეს წანათ განზნახვა.
ლაზერუს კანგი ზდვის მტოდნეა, მერე თვთ 16 ტე ლუ-
დოვიკმა დაუხახა გზები. —

— მერე, ის წავიდა, გაუწვიტა გრადინამ, ამისთვის
რომ მსმენელთ აწ დაავიწუდეთ საგანი ლაზარაკისა. —

— ის მიდის განამეორა კალიოსტრომ. მაგრა ჯერ გე-

ინ მივა ზღუადმდე, იმას დააყენებენ დადხანს ბჭესტ-
ში.

— ეგ საწუხარია! ჭსტქუა კონდოქსემ — ეხლას ძალიან
კარგი ანის სიარული ზღუაში. მე გეონია, რომ ცოტა კი
დეც დაიგვანას, მატრში ან თებეკვალში ჭსჯობია ზღ-
უაში სიარული. —

— ნუ გამოაწთმევთ მაგ სამეოფს, რომელშიაც ჭსცხო-
ვრებს ზე ანის იმედით.

— იმას კარგი ეკიხაჟი მისცეს, ჭსტქუა მანქალმა.

— დაახ, უთხრა კალიოსტრომ: — მეორე ხომალდს კა-
მანდოს გამოცდილი ატაქტერი. მე იმას ვხედავ, ვერც ის
ყმაწვლია, ზე უხედურად, ვაჟკაცი. —

— უხედურად?

— ერთ წელიწადს უკან ამოდ ვიქებ ამ ვაჟკაც ატაქტ-
ანს, განაგებულა წინათ მომთხრობმან, უყურებდა თავის
სტაქანს. —

ხომ ანაგან ანა ხანთ ნათესავა უფულის დაგანლი-
სა.

— ანა, ჩუჭნ იმას ვერ ვიცნობთ.

— სიკუდილი იმითა დაწიუება.

— ხმა განკვირვებისა მოისმა ზაღასში.

— მაგნამ ლაზერუს? . . . რადეჟმარტა? სად აწის. . .
ჭკითხეს რამდენამე შეშინებულთა ხმათა.

— ის მისცუწავს. . . შედგება. . . მეწე განაგრძელებს.
გზასა. . . ერთი წელიწადი აწის მშვიდობით ჭს-
ცუწავს. ის გამოგზავნის თავის ანზავის საცნობელად *
მეწე. . .

— მეწე?

განგლიან წესნი. . .

— მეწე?

— ოკიანი დიდა. . . მტა ბნელია. . . აი ცაწიელი
ქუჭუნები. . . აი საშინელნი ჭიგუნნი მხეტთა ხაღსთა,
წომელნიცა მოგვაგონებენ საბეჭმნეთა აწხიწელავის მდ-
ევებსა, იგინი უყურებენ ხომადდს, წომელიც ბნელაში
მისცუწავს ჭ შეადგება კლდიანს იდგილს, მიაქუს ზვი-
რთთა ზღვისათა, მეწე ამოვანდება ქაწიშხალი, საშინეუ-

(*) აჭიტუწმა წომელმაც მოიგანა ანზავი ლაზერუსისა
იყო ლესენსი, წომელიც მთელი ხომადდიდგან მანტო-
ის მობწუნდა.

ლი ქაჩიშხალი! მეტე ზღვაში მსხდომნი ხედვენ ტეცხლათა. ო! ლაზერუს! ლაზერუს, თუ შეგეძლოს მე შენ გამიგონო, მაშინ მე დაგაძახებდი: შენ მახვალ ვითა ხნისტაქონი კოლუმბი, რომ იზოგო ახალი ქუჭყანა. ლაზერუს გაუფოხილდა უცნობი კუნძულთა. —

კალიოსტრო დაჩუმიდა.

ყოველთ მსხდომთ შენიშნეს ვრული ნიშისა.

— წატო ან უთხარით, ან გააფოხილეთ? ჰკითხა გნაჭმა ვაკვიმი, იგნძნო, წა მოქმედება თვს ზედა ამ იშუათათს კატისა, რომელიცა თვისის სურვილისამებნ თითქომოქმედობდა ყოველთა სხუათა გნძნობათასა.

— დიახ, დაიყარა გნაჭინა დუზარმი. მოდი გამოუყენოთ იმას უკან? სიტოცხლე ლაზერუსისა დიხს იმთ რომი კურნიევი გაუგზავნოთ.

მანშალი წანმოსდგა ზე უნდა დაეკნა ზანი. კალიოსტრომ შეაყენა ერთის ნიშნებით, წეშალიო ჩაჯდა კნესლასა.

— თქუწნი წინათ გაფოხილება ამაო იქნება, ჰსთქუა კალიოსტრომა. კაცი რომელიცა ჰხედავს მუოზადსა, ან შეუძლიან შესტვადოს იგი. ლაზერუს სიტყვას დაიწეხა

და, თუ შეიგონა ჩემი სიტყვები, წაგოცნებ იტინოდენ მწ
ინის შვილები, წადა წინათ მოუთხოვდა კასანდრა; მა
გრამ მე ვხედავ, რომ თვითონ გრძელ გავსკი იტინის ზე
უ. კონდოლსე, ცდილობს დაიჭიროს დამილი. ნუ დაი
ჭერთ თქვენ სიმბიანულეს, უკუაწინ, მე თქვენ ად
რევე მოგახსენეთ, რომ ჩემი ანაგის ანა ზესჯეროდან ან
ას დროსა.—

— ჩვენ გჯერებს დაივიანა გრძელნი დაუბანი ზე მან
შალმა

— მე მწამს წინაუტყუა ტავრენემ.

— მეც მჯერს, ზესთქუა ზნდრობით გრძელმა გავსკ
იმ.

— თქვენ გჯერათ, ამისთვის რომ ეს შემთხვევა შეე
ხება ლანკრუსს, თუ თქვენსევე ყოფილიყო საქმე ან და
იჯერებდით.

— მართლად?

— ზესწოტით.

ზე ამისთვის კაცმა ან უნდა მოაკლოს უკანასკნელი
ნუგეში იმედისა, თუ მეთქუა ზე დაჯერებინა ვადის მო-

ახლოების დროსა სამყურს სიკუდილი ექნებოდა იმის
თვს.—

დასასრული.

მასკაწადის შეტთომილებს.

საქუე ჰსწამოებდა ნაზოლოონის დროსა. — იანგწის თთუჭში, სადამოზედ, ემაწვილი ზ მშვენიერი ქალი იჭდა მახლობელ დივნისა, რომელსა ზედაცა ჰსთვლემდა მიწოლოლს მოხუცებულ გაცსა. — თუმცა ქალი უეუწებდა მინაწესა, განა უუწადღება მისი მიქცეულ იუო აწს ეგოდენ ქმარზედ, რომდენიტ მატარა ქადადზედ, რომლისა ეწთი წვენი ამოშვენილი იუო მისის უილეტის უბედგან. —

სახესა ზედა მინაწისა ჰსჩანდნენ კუწაღნი სწმლით დაჭრილობისა. — შელოტი თავი, ჭადაწს ულგაშები ზ სახის დადმეჭილებს აჩვენებდნენ, რომელ მას დიდ ხანს ეცოცხლნა ზ მწაგალიც გამოეტადა სიტოცხლემი. — მასწოლაც, გნაჭი მონდუგე იუო იმულებულ გადამდგანი-

ყო სამსახურშიღგან, წათამცა განსაკუთრებით ეწამლა და ჭრილობისათვის, რომელიც ფრიად აწუსებდა მას.—

წა დაწმუნდა, რომ ქმარსა ჭსძინამს, უმაწვალმა ქა ლმა სიბრთხილით გაწდააწოდა მთრთოლვარე ხელი ზ ამოაწთო უბიღგან ქადალდი.— მას ზედა იყო დაწკრის ლი: ,, მომიტოვე, საყვარელო ძიავ; ან შემოდლიან დღეს თქუნთან ხლებს: მივჭსდვარ მთელს დამეს მასკაწდა ში.— ,,

მასკაწდაში! იფიქრა ელენამ.— ,, წა ურბო იქნება მეც რომ წავიდე? . . . ზ წაკი ამ ფიქრმა გაიელვა მის თავში, ელენა მიეცა ფიქრსა; თვალები დააშტკრა ბაწათხედ.—

— წავალ! ჭსთქუა მან დასასწულ: უთუოთ წავალ! . . მაგწამ როგორ წავიდე, ვის გაჭყუე? . . . მეჩე ჭსთქუა აჭა გუსტავი! ნუ თუ ქმარი ან გამიშვებს თავის ძმისწულთან?—

ელენა დაჭსჯდა სტოლთან ზ დაჭსწკრა: ,, საყუარელო გუსტავ! ეხლაგ აქ მოდი: შემემთხვა დიდი საჭიროება შენთან მოლანწანაკებისა.—

წა გავიდა ოთახიღგან თითებზედ, ბაწათი მიჭსტა

მსახურსა ზე უბრძანა მიუტანოს გუსტავსა.— გრძელს ემ-
ნა კუბალად ერთი საათი.— უმაწვილმა ცოლმა ვერ გა-
ბუდა მისი გაღვიძება; მოუჭადა მას გვერდით ზე აიფო წი-
გნი; მაგრამ კითხვა ვერ შეიძლო: იგი იყო. ადრეული ზე
მოუთმენელი.— დასასწულ ზანმა მოიფო ჩხინალი ზე შე-
მოვიდა გუსტავი.—

— ოჰ! შენა ხარ! . . . უთხრა გრძელს, რომელმაც ამ
დროს გამოეღვიძა.— რა ეშვასი მოგეწერა ჩემთან?—

ელენამ დაიღვა თითა თვისი ალისფერით ბაგეზედ.—

— შე შეგონა ვერ შეიძლებდი მოსვლასა, უთხრა გუ-
სტავმა; მაგრამ განემოება შეიტკვალა ზე მეტ გაახულ.—
რას მიბრძანებ?—

— რაღას გიბრძანებ! . . . ძალიან გვიან განჭვილხარ
ბრძანებისათვის. შე კიდევტ განდავიფიქრე, უთხრა გრ-
ძელს.—

— მამ შეგანვე გაახლები, ძიავ.—

— მოითმინე, გუსტავ, უთხრა ელენამ. ახლა შე მასქუს
შენთან სათხოვარი.—

— თუ დემერთი გრწამს, ძალო! შე შეგნატხავ ჩემს თა-
ვის ბედნიეზად, თუ მომცემთ შემთხვეულებას თქუცნ გე-

მსახურით. —

— დაყოლიე გრაჭი, ნება ღაცრითს ჩემი მასკადაღში წაყვანისა. —

— მასკადაღში! განიმეორეს ორივემ ერთათ, ბიძამაცა ზე მის წულმაცა. —

— ღაად, მასკადაღში. — წა აწის?

— შენ აწათდეს აწა ყოფილხან მუნ, ჩემო სულო, უთ ხნა გრაქმა. წახედ მოგაგონდა?

-- ისე. ამბობენ თუნიც მხიარულება აწისო. ყოველნი მიდიან, ყოველნი მხიარულებენ; მე კი ჯერ აწ მინახა მს. . .

— თუ რომ ძია ნებას მომცემს, უთხრა გუსტავმა, მე მხათა ვან ვიქმნა მითელს ღამეს თქუცნი უერთგულესი კაგალები. —

— აწა, აწა, ჩემო საყურელო, უთხრა გრაქმა: შენ ძალიან ყმაწვილი ქალი ხან. უქმოდ აწ ვაწკა შენი გ სვლა. —

— შენ რომ აწ შეგიძლიან? —

— ნუწც შენ შეიძლები. —

— ძაავ, უთხრა გუსტავმა: მე ვიქნები ყველაში ხასყ

ხის მკებელი. ძალუას წავიყვან ჩემის კარკეთი; ეწოს წა
მს ან მოვცალდეზი. ასეთს მასკასაც ჩამოვაფარებ, რომ
ვერავან ვეწ იცნას. წავალთ, დავხედამთ ჭ მასინვე და
გბწუნდებთ. მხოლოდ ვახშამი კი მხათ იყოს, წოცა მო
გადეთ.—

— შენ მეტად კარგად მოახდენ განკარგულებასა, თუ
ეწთი რამ ან გაკლდეს.— ჩემი თანხმობა.—

— თქუწნ გვეთანხმებით. . .

— აწოდეს.—

— გვეთანხმები.—

— გეუბნები აწა მეტქი! . . აწა მსუწს.—

— მას ჩუწნც თუნეწ თქუწნის თანხმობისა გაახლ-
ბით.—

— გუსტავ, ნუ აწუხებ გწაძსა, უთხწა ელენამ.

— აწა, ძალუავ, მე დანწმუნებული ვან, რომ გწაძი
დაგვეთანხმავდებ; ან მონდომებს მოგვკლავს კმაყო-
ყილებს. . .

— მას სიტყუწს მამლევ, რომ თავი ან დანებო შენს
ძალუას მწთელს მასკარადში? უთხწა გწაძმა.—

— აწა თუ სიტყუწს, ხელწეწილსაცა!

— რ ანც ღოდ ხანს დანეებით? —

— რომელს საათხატ დაგვანიშნამთ, მაშინვე დავბრუნდებით. —

— ვახშმად უთუოთ აქ მოხვალთ?

— უთუოთ. —

— კარგი, ჯიანბამდინ გზა გაქმსთ, წადით. —

— უმოწილესად გმადლობ, ძიავ. — ძალო, თქუტნც მოემხადეთ. მასკანადმდე გქვალად სამი საათი ანის. — თქუტნც შეგიძლიანთ ძიას ეთამაშოთ ჭანდწაკი ნიშნად მადლობისა. — მანამდინ მე შან წავალ ედმონი. — მიმეულს; მე დავკვირდები მას გამეცნობინებინა ბიძა ჩემი. სა წყალს ეშინიან, ვეწა ვბედავს აქ მოსტყლასა. —

ედმონის ხსენებაზედ გწაჭინა აღეგზნო; მაგწამ ვე წაგინ შეამცნოა.

— მაშ ეწთს საათს შემდეგ აქ გიქმნები, ჭსთქუტა გუსტავმა რ გავანდა.

— აქ მოდი, ელენავ, უთხრა გწაჭმა. — მე მინდა გითხრა წაოდენივე სიტყუტა. — აჭა ოთხი წელაი ჩუტნი ჯგ ანის წეწა. — მე აწაოდეს უსიამოვნო წამ აწა მიქნაწა შენთვს; წატ გინდოდა იმასა შუტუბოდო. — დღეს მიტ-

სდევ მასკადადში ქაწიან უმაწვილ კაცსა, რომელსაც ან
ძალუმს იყო სულ მძღვანგელი უმაწვილის ქალისა. — შენ
ოჯთონ უნდა უყურო შენს თავსა ზე აფრთხილებდე. — ეს
გახსომდეს. — ფრიად ცუდი იქნებოდა. . . ფრიად მდა-
ბლობა იქნება შენის მხრით, თუ რომ. . . . მატყუებ-
დე! —

— ნუ შეჭხწუხებები, ჩემო სულო, უზასუხა ელენამ მთ-
ნთოღვანის ხვითა. — მე ანას ოდეს ან დაჯივიწიებ ვინა
გან, მაგასედ შიში ზე ფიქვი ნუ გექნება. —

— კანგი, კანგი, ჩემო სიტოცხლეკ. მე შენს სინდი-
სსა ზე ჰატოისნებას მოკუნდობი. — ზე წადგანაც ანა და-
გიშალონა დღევანდელს კმაყოფილებაში, ნუ ვითამაშე-
ბთ ჭვანდნაკსა. — წადი თავი დაიხუჭე. იყავ ლამაზი, მხ-
იანყოფი, ბედნიეწი: მე სხუთა ანა მსურსნა. — მან აკოცა
ცოლს შუბლზედ ზე შეგზავნა მეორეს ოთახში. —

„ წა გული აქუს! ჰუიქობდა თავის თავად ელენა. —
მაწთლა, ძალიან ცუდი იქნება. . . . ძალიან მდაბლობ-
ა! . . . „

სიჭვანუკე მიუხდომელობა ანის: იგი ვეწა ხედას წი-
ნაშე თვისსა უფსკრულსა ზე წინ მიწბის. — ვითანც უწმა-

წვილი ჰკრეოთ უკვალოთ კენწეოსს ზედა კლდისას, ეგრეთვე დედაკაცნი ეძლევიან კმაყოფილებასა, რომელს იც მინიდაძს მათ დასადუშველად. — თუ რომ განთავისუფლდნენ საშიშროებისაგან, ბედნიერად წაცხვენ თავსა; განა წაწმოდგებათ ახალი შემთხვეულება — ზ — და ეტევიან. — სინანული ჩქარა ავაწყდებათ. —

გრაფინამ შემოიბურტყა ამ გუჟარნი მოსაწყენნი ფიქრნი ზ სხლი უარზედ დააყენა ტანისამოსის საშოვნად მასკადადისათჳს. —

— მე უნდა ჩაცმული ვიყო ზინველის ნახევრადიდე. ეს ბნებოდა მოახლესა თჳსსა. — უბძანე სამზარეულოში, რომ სამ საათზედ ვახშამი მხათ იყოს. გუსტავი თან მომდევს ზ ვახშამათაც აქ იქნება. — უნაშრო ცხვირსახოცა მომეცა. — კარგი. ახლა შეგიძლიან წახვიდე ზ დაიძინო ჩემს მოსვლადიდე. —

გუსტავი მოვიდა. იგი იყო ჩაცმული, მოკაზმული, ვითარცა საგვირგვინოთ მომზადებული.

— მე სწულებით მხათა ვარ, ძალი! უთხრა მან. მე მს უჩს ვიყო დარსი ყოვლისა, წადც შეშვენის კავალეჩს მასკა ჩამოფარებულ დამისასა. —

შე საზრდალო! უთხრა ელენამ. შენი ღამა მასკის ქუჩებში შენი ძაღვს აწის..

— ოცის წლისა! რა ზიგივ საცემელი ზე დაწბანული ძაღვს მუავს!

— კარგი, წავიდეთ, წავიდეთ..

წავიდენ..

— ძალიან მზიანულუბა იქნება! ჰესტქუა გუსტავმა კა რეტაში მკვდომისა.. შენ შეგიძლიან, ძაღო, როცა გინდა თავი დამანებო; მე ან დაგიწუებ დევნასა ზე უსტებსასა შენს მოქმედებაში. მხოლოდ ადგილი დავნიშნოთ, სად შევიყარნეთ წამოსვლის ჟამისა..

— ჰო, ჰო! თორემ მე ხალხში დავიკარგები, უთხრა ქალმა..

— ანაფურია, გაერთობი. ვინც შეგხვდეს, უოველთ ელანაწაკე, აწვალე.

— როგორა გგონია, გუსტავ, ბევრნი იქნებიან?—

— მთელი ზანდები; ვგონებ თვით ნაბოლქონიც იყოს..

— ოჰ, მე ეხლავე შიშით გული შელევსა..

— ედმონიც იქნება. აწვალე რითაც შეგეძლოს.. გნ

ებავს ისტორია მოგახსენო.-

- წა ისტორია?-

აჭა ხედავთ. აქ აწის ეწთა აკტრისა ისწანიული: ძა ღიან ლამაზია! ბევრნი დაჭსდევდნენ მას. გგოეებ ედ-
მონიტ იუო მისი თაყვანის მტეშეელთაგანი. მაგწამ იმა
ქაღბატონმა აწ ინება შეუყუანება მისი.- ეხლა კი გგო-
ნებ სახილგული გამოცვლილა: ეხლა ის მშვენიერი დაჭს-
დევს ედმონსა, ასე წომ მოსგენებას აწ ამღევს ზე ეწ-
თს ნაბიჭს აწსაით ადგმევირებს.- თქუტნ ამ მშუტნ-
იუწხედ დაუწეეთ ედმონს ლაშაწაკი. იგი ვეწ გიტნ-
ობთ ზე მოიყვანთ მას განწინაულებაში.-

ამ ღწოს კარეტა დაჭსდგა ტეატრთან. გუსტავმა
შეიყვანა ღამა თუსი ხაღბში. იგი ელაშაწაკეობდა ყო-
გელთ ვინტ შებუდებობდა, ზე იტინობდა სხუათა ნათ-
ქუამთ სიტყვაწედ ვითაწტა გიუი.- სატოდავი ელენა
შეჭსწუხდა: თაგბწუ დაესხა, თვაღთ დაუბნეღდა, ზე
ამბობდა თუს თავად, ნუ თუ ეს აწის კმაყოფილება ზე მს
აწულება!-

ნახუვან საათადმდე იარეს მათ სივიწწოეში. შემდ-
გე ეწთა ვიდატ სწქელი მასკა მიახლოვდა გუსტავსა ზე

ჭეიბსა — ეგ წა ძეგლი გიჭინამს მკლავს ქუცშაო..

— ძალუაჲ! უთხრა გუსტავმა: საჭირო არის, რომ შენ განხილავდე ზღაპრულ ვინმე ლაზარსაჲს. — გამაშვი მეც ჩემი მასკა მოვინახო, თორემ დაგვკარგავ სასიამოვნოს დროებასა, მისგან დანიშნულსა..

ელენა ჩამოვიდა მკლავზედ, რომ არ გაეშო. — გუსტავმა შექქნა სიტყვილი მის მშობლობაზედა ზღაპრულ მასკას დატანებით იგი განთავისუფლდა მისის ხელიდან..

— ყოველს ნახევარ საათში მე ცაღანის ბოლოში ვიქმნები, უჩუჩნულა გუსტავმა ელენასა ზღაპრულსა..

ელენა დაშთა ამოდენა ხალხში მარტო; არ იცოდა საით წასულიყო ზღაპრულსა. ბევრი ინანა მოსკლისათვის, მაგრამ წადას უშველიდა.. შინ წასვლის ცდაც ამოდ იყო: მარტო ხალხს ვერ გაატანდა კარებამდე. ამისთვის განიზრახა გუსტავს მოუტყუდოს მისგან დანიშნულს ალაგსა..

ნიშნად ელენას მკლავზედ აქუნდა შებმული ლურჯი ღუნტი. როდესაც იგი მიახლოვდა ცაღანის ბოლოს, ვაჟამაც სჩქელმა კაცმა, ვოენის (სამხედროს) მუნდუკ-

შე, დააყენა იგი ზე უწყინდელით დაუწყო ლენტს შინა
ჯგუფი..

— აი მშვენიერი მასკა! ჭსოვრება მან: კველუტობით ზე
დღის გემოვნებით ჩატყული; ამასთანვე მანტო მოაწყო
ლი; ხოლო მე ვი ვეძებ, ვისთან შეგვეტე ვახამსა მას
კანადის შექმნა. — წავიდეთ, მშვენიერების დეკორაჟ
ზე უმანკო დედოფალი! თუკია აქამომდე ვჭეწევადი ჩუ
შს ბედსა, ვაწინა აწ ვაკურთხებ, წაკვი მომცა სსსსამოვ
ნო შექმნაგვა თქვენის ზოგნისა. წავიდეთ. მას უნდო
და ხელი ჩამოვრთმია.

— დამეხსენათ, უთხრათ ელენამ, რომელიც ძლივსდა ჭს-
უნთქ მდა შიშით. — გთხოვ დამეხსენათ: თქვენ შემცდ
ნი ხ.წო..

— ანასოდეს! მშვენიერი ხელი, წვრილი ტანი. . . .
რათ გაქმნება შემცდანი!

— თქვენნი ქცევა ან ანის კეთილ-შობილური, უთუა
ლო! უთხრათ გნაძინამ; ვამიშვით, მე მანტო ანა ვა
ხედავთ, მე ჩემს კავალეწს ვეძებ..

— მე რა სექვე მსქეს თქვენს კავალეწთან. თქვენ
უნდა ჩემთან იწმით, ჩემზედ უკეთესს კავალეწსაც ვერ

ინოვრით..

— ან შეიძლება. . . ძეზნას დამიწებენ. . . შეჭიწუხდება. . . გამიშვით, გუშნებით, თორემ დავიყვანებ..

— ანც შენი ყვანილი შემაწუხებს. შენს ხმაზედ შევაამტნევი, რომ სიმღერაც უცხოთ გეტოდინებს; მაგნამ აქ დრო ან ანის ყვანილისა; ანც ანავინ მოგეშველებათ; აქ უოველი თავისთვს ჭეუქრობს.. ცუდილად ნუ მინახავდა. წამობმანდით - ამ სიტყვებით, მან ჩამოჭსწია ღერტის წყეჭი, მოხსნა მკლავადგან ზე ჩაიდო ჭიბუში..

ულენა ჭგომნობდა, რომ მხათ ანის გული შეუწუხავდა..

-- ნუ მომკალ, ნუ მომკალ! ეუბნებოდნა იგი ძლიავსდა გამოთქმით..

ეს ვოენნის კაცი ან იყო ბოლოტი.. წა ნახა, რომ ეს ქალი ზიწმითნეობით ანა შგებოდნა ზე მანთლად შეშინდა, თვთონაც იგომნო შიში ზე უთხნა: კარგი, კარგი, მე აღარ შეგაწუხებ. წავიდეთ ზე ერთად მოვძებნოთ შენი კავალენი; მე მსუწს ჩავაბალო მას ხელი ხელში..

გრაძინამ აწა უწასუხაწა; ამა სიტყუჲთა ცოცად განმხნევეს იგი ზე წა ზეთ ადწია თუჲლნი, იხილა წინაჲ შე თჳსსა ედმონი, რომელიც დათუქრებული დადიოდა მარტო...

— აჰა ურთა ჩემი მცნობთაგანი, მსწრაფლად უთხრა ელენამ მატარებელსა თჳსსა. მიმიყვანეთ მასთან...

სტეელმა მაშინვე მიიყვანა. — გრაძინამ წაავლო ედმონს ხელი ზე საჩქაროთ უთხრა: თუ დიერთი გწამს წაგადეთ, წავადეთ აქედგან. . . იყავით ჩემს მფარველად! . . . გუსტავი დაგჰქაწგე ზე დაჴმთი მარტო ამ უცნობ ხალხში...

ედმონი შეთრთოლდა.

— თქუჴნა ზმანდებით ელენავ? თქუჴნ? ჰკითხა განაცვაფრებით.

— მე ვან, მე. . . ოჴ წა მსურს რომ შინ ვაყო! წა სიტუტუტე მაგივიდა, რომ წამოველ ამ მასკადაში! —

— ოჴ, აწა აწა! ჰსთქუჲა ედმონმა ზე მიიკრა გულთან ხელი გრაძინასი. — თქუჴნ მალიან კარგათ გიქნათ, რომ მოზმანებულხართ: დასასრულ მე შემიძლიან მოვილახაჲათკო თქუჴნთან. . . აწ მოჴჰქუჴდები ვიდრე აწ მომი

სმენთ. . . თქვენ ხომ იცით, რომ ამ ორის კვლის შესაძლებლობა დიდი ხანია არ არსებობს. ვინ იცის მომავალს და მოჭიდებს. . . მაგნამ ახლა თუნდა მომკლან, მე მოვასწავლებ მას ნამდინ გამოცხადო ჩემი საიდუმლო. . .

— მე გამოცხადო საიდუმლო? . . . ჰეიოხა გნაძინამ რე ჰგონობდა, რომ გაწითლდა მასკას ქუჭში. . .

— თქვენ, თქვენ, უმშვენიერესო რე ქუჭყანაზედ უბნო! მაგნამ ჯერ ლოყაში ავიდეთ: აქ არ შეიძლება ლაზარაჟი.

გნაძინამ მასუბა ანა მიჭსტაქა რე მიჭსტაქადა სასდაც მიჭყანდათ. . . გაშოუცდელობისა გამო, მან არ იცოდა, რომ ამ დაჯერებით აქვებდა კავალენსა თვისსა. . . უდმონი წანმოსდგებოდა მუჭლის კარგი აზნაულის გუანდიტან; იყო უმაწვალე კაცი, ლამაზი, ჭკვიანი, მდიდარი რე გულოვანი. . . იყო ადზრდილი მასუბის შგოლაში რე ემსახურებოდა სამხედროს სამსახურში; დანიშნული იყო ადუტანკათ ენთს ნაზოლეონის დენკადათან, რე ორის კვლის შემდეგ უნდა წასულიყო მასთან ჯანში ისმანასა შინა. . . უდმონი ეკუთვნოდა იმა აქიტაკების რიცხსა, რომელნიც ჰყუანდა ნაზოლეონს კარგს

ან გაჩიშხედ .-

შევიდნენ ლოყაში .- ედმონმა დასწია გრანდინა ზე თუ
თატ გვერთ მოუჭდა. წამდენსაჲე წამს ოწნივ დადუშ-
ებულნი იყვნენ ზე ამშვიდებდნენ ადრეულებასა თვისსა.
დასასწულ ედმონმა უთხდა:

— ვადრე გაგისხნი ჩემს შეუჭდალს გულსა, გრანდი-
ნავ, გვედრებით დიდსულოვნებით მომიტეოთ იგი, წა-
სატ მოისმერთ .- ვატი, რომ განჭვჭვანდებით, მაგრამ ამ
ოდენი ხანი აწის გამოუთქმელს მწუხარებაში ვაწ. . .
რომელიც მე დიდხანს აწ მატოცხლებს. . . მხოლოდ ეს
მიხევი მხდის მე კადნიერად ზე მახედვანებს გამოგიცხა-
დო საიდუმლო, რომელიც, სხუა შემთხვევაში, საუკუნ-
ოდ დაშთებოდა ჩემს გულში. . . მე გეტყვი, მე შეშ-
ლილი ვაწ, გრანდინავ, იმ დროიდგან, როდესაც გნახე
მტრადლი თქუჭნის ქმის ქუჭშაგებთან მის დაჭრალ-
ბის უამსა, ხოლო იმის წამდენივე დღის წინათ ბალში,
სადაც გუსტავმა გატრობათ ჩემი თავი .- მას აქეთ იქნება
ექუსი თუჭ .- იმ დროიდგან დამავიწყდა ყოველი, წატ
ვიტოდი; მე მიგუცა სწულადა ახალს გმძნობასა. რომე-
ლიმაც ადგასო ზე შეიპყნა გული ჩემი. . . ყოველგან,

ჯარში, აქა, გზაზედ — თქუ მნი სახე მოუტოლებლივ და-
მჭსდევს. — როდესაც მე დავბრუნდა ზანდისში, ზინკელი
ჩემი ფაქნი თქუ მნი იყავით; ზინკელი ჩემი სურვილი იყო
თქუ მნი მენახეთ. — მე ვჭფოქრობდი ამას უფრო ადრე, ვი-
დრე ვნახამდი დედასა ჩემსა. — გბონებ, თქუ მნიც უნდა
შეგეცინათ, რომ მე დავდევდი თქუ მნი ყოველვან, სა-
დაც შესამლებელ იყო ყოფნა თქუ მნი. — ჩემი თქუ მნი
მხოლოდ თქუ მნი გეგებდნენ ზე გულისც მოჭქმედებდა მს-
ოლოდ თქუ მნი. — მე ვატა ზე მტკიცედ დანწმუნებუ-
ლიცა ვარ, რომელ თქუ მნი აწასოდეს ან გამიყოფთ ამ
უგუნუწს ვნებასა, . . . მაგწამ. . . წა მექმნა! მე აწა
მქონდა ეგოდენი ძალი, რომ წავსუღვიყავ ზე ან გამო-
მეცხადებინა თქუ მნი თვს უგუნუწება ესე ჩემი. . . ნუ გა-
წინსხდებით, ნუ შეგმაგდებთ, გწაჭინავ, ამ ჩემის უნე-
ბუწის ქცევას: თვს; ზე უმეტეს ყოველისა, ნუ წამაწთმი-
ევთ ერთსა ამას ბედნიერებასა ჩემს სიტოცხლეში — ვჭ-
სტებებოდე თქუ მნის ნახვითა. —

ელენა ყუწს უგდებდა, აწა მქონებელი ძალისა გა-
მწვერებინა. — იგი ჭგწმნობდა, რომელ დუმილი მი-
სი ეგზავსება წაქეზებასა, მაგწამ ვერ შეიძლო ხმის

ამოდებს. — საცოდნავი ქლი გაშნა, დამუნ ჯდა მჭკვეტე
ლობასა ქუჭმუ ამა ყმაწვილის კატისა, რომელიც აგრე
თვე საიდუმლოდ მკანად უდიდა გულსა მისსა. . . მა-
გკამ მიზიდულსა ედმონის ტკბილის სიტყუჭებითა, ელა
ენას დასასწულ მოაკონდა ვაღდებულება თვისს ქმია
სადმი ზე უთხრა:

— მე მოგეცით ნება ღაზანკისა, მოწყალო ხელმწი
ფეკ, მხოლოდ ამისათვის, რომელ მსურდა შექეცყო — ს
დამდისან მისწვდებოდა თქუჭნი უგუნურებს ზე ან გა
გაწყვებინე მიწველსაგე სიტყუჭაზედ ღაზანკი, რომე
ლის მსგავსიც ვერ ანასოდეს ანავისგან ან გაუგონი
ათ ჩემს ურებს — თქუჭნ ამბობთ, რომ მითომ გიუჭა
რვარ. — კანგი, ჩნამს, ესე იგი ვერწმუნები, რომ ანა ჭყ
რქრობთ ჩემს მოცუუებასა. მაგკამ თქუჭნ თვთონა ხა
რთ მოცუუებული, სიუჭარული, რომელსაც უწოდებ ს
უგუნოდ, განჭქრებს თქუჭნს გულში უადრეს ერთის
კვრისა, უმეტეს მამან, რომელსაც ან მიჭსტევენ მას ნე
ბასა. —

— ოჰ. ნუ წყენთ ჩემთა გრძნობათა! უთხრა ედმო-
ნმა. უნა მყავთ მე, განმაგდეთ მე, განა მიეცით სი

მართლუ მას, წაშააცა მდგომარეობს სიტოცხლე ჩემი..
თქუ მენ ესრეთი უმანკო ხანთ: ნუ მიჰსწვდებიო დონის
ძიეხასა, რომელსაცა ჰხმანობენ კეკლუცნი, წათამცა ად-
აგზონ განმოსტულება, უამისოთაც ადგზნეუული.- მე
განწმუნე თქუ მენ ჩემი საიდუმლო, ზ ნაცულებ მისა
ანასა გთხოვ, მხოლოდ მოგონებისა ზ შებწალების გა-
წდა, რომესაც მე ადან ვიყო ცოცხალი. დაე მაშინ, რომ
დესაც გეცუვიან, რომ მე მომკლეს, თქუ მენმა გულმა ჰს
თქუას:

„ მას უყვანდი მე ზ ჩემის სიუჭარულით მოკუდა.- ჩე
მხედ ფიქრობდა იგი უკანასკნელს ადმოსუნთქუადმდე ზ
მე მაგზაზნიდა იგი უკანასკნელს გამოსალმეხასა - „ დაე
თქუ მენმა გულმა წანმოსთქოს სიტუქუ მბი ესე — ზ მე ზე
დნიეკ ვიქმნები. . . ამიტომ, რომელ ესე სიტუქუანი ჭე-
შმანიტნი აწიან.

— კმანა, კმანა, უფალო ედმონ! ყოველი ესე ჩქანა
დაიგონეხის. დიდება, სურვილი — მოიხლო მოწუალე-
ბა ნახლოეონისა, საუცხოვო სამსახურის გზა, რომელიც
უტუ მ ანის გახსნილი თქუ მენ წინაშე, — ჩქანა განჰსწ-
მენდენ თქუ მენის მკვსიერებისაგან ამა ოცნებათა ზ ჩუ-

შენც კეჭელად გიხილავთ თქუენ. ზედნიედად.

— ჰა! დიდება, სამსახური, მოწყალეობა ნამოღეონისა! . . . რას ვაქნევ მე მათ, და საჭირონი აწიან ივინი ჩემთვის! — თუ რომ ჩემს გულში აწის რამ ამ გვანთა სუტვალთ, ისიც სხოლოდ ამისთვის, რომელ თქუენვე მოგვიდუნა ზე შეიგონო. . . მაგრამ თქუენ აწა გისუტთ იუთ ჩემს ზეგულად: თქუენი გული აღვსებული აწის სხუა გემნობითა ზე მასშინა ჩემთვის აღან აწის აღაგი; მეც ამ უწყლო სოფელს აღანა მშთეპანა სიკუდილის განდა! —

— რათ ამბობთ მაგას? რატომ აღანა გშთეპათან? — დედა, სიეპაწვალე, სხუა ზე სხუა მხიანულებანი. . . რომ ვინ აწა გშთეპათანა. . . მე უფლო. . . თქუენ ხომ იცით, რომ მე თავისუფალი აწა ვან, ქმანი მუავს.

— თუ, ეგ კანგათ ვატი — ჩემს საუბედურად!

— მას რადა გინდათ ჩემგან? მასასადამე უნდა იცოდეთ ის ვადდეულებაცა, რომელიც დაუდგია ჩემთვის ჩემი და ეკლესიასა ქმისადმი. ამ მოხუცებულმა დანბანულმა მარწმუნა მე მატკოსნება სხელისა თვისისა, განთქმულისა დვანლითა ზე დაჭრილობითა მამულისა თვისისა.

თვს. მან მითხოვს მე საცოდავი ობოლი, უმწათვო, უსახელო, უგვანტომო, დამსუჟა სიძვიდრესა ზე ზატრისა შანა. აბა როგორ შეიძლება, რომ მე ახლა უდალაცო იმის თანა კეთილშობილს კაცსა, ზე მოვაცუყო იგი, რომელსაც სიცოცხლესა შინა თვსსა აწაგან ან მოუცუყუებია? — თუნდა რომ კიდევ მე სხუა მიუჭაწდეს ვინმე, ეს სიუჭაწული სამაწადისოთ დაშთებოდა ჩემში უბიწოდ, თუნდა მისგან კიდევ მომკრედაწვიყავ. . . წამოიდგინეთ თქუწნი თავა ჩემს ალავს.

— თქუწნი ჰსწოდეთ ქუწყენიანი ან გელოზი ხანთ! შეჰსმება ედმონმა: ზე იგი, ვინც გაჰყუდამს დაწდვიოს სა მოთხიუნი მშვიდობა თქუწნის გულისა, ან იქნება დანსი ან ვითანისამე შებწაღებისა. მოქმედება მისა იქმნებოდა საზაწელი. — მაშ მიიღეთ, გნაჭინავ, ჩემი ფიტა: ამ დწოდგან თქუწნს წინაშე აწასოდეს ან წამოგჰსთქუა სიტყუა — მიუვანსან. — მხოლოდ ნუ გაგვიკვირდებათ, თუ რომ ამის მეტად გედაწა მნახამთ. — თქუწნი თვთონა ბწმანეთ, რომელ გულში შენახულს სიუვანუსსა ძალ უძს სიკრედილი ადამიანისა; მაშ მეც მოვჰკრედები. — მაგნამ მე სიკრედილს ან დაუწყებ ლოდინსა: მე

თუთ მიგეგებები მას ველსა ზედა ბჭმოლისასა, წინაშე
მტრისა. . .

— უთალო ედმონ! გააწევებინა ტრანჟინამ: თქუშნ
გონიერი კაცია ხანთ, ეგრეთი, როგორცა ცა გხადამდი. .
მაგნამ თუ დიერთი გწამს, გთხოვ მამის თქუშნის სახე-
ლით, დედის თქუშნის სახელით, ზე ჩემის სახელით, თუ
რომ ამასაც გაგვბედამ, მოიქეცით კუადად გონიერ-
ად! . . თქუშნ გინდათ მხოლოდ წოდებნივე სიძნე,
რომ თქუშნი თავი დაამატხოთ.—

— მე ან მინდა ჩემი თავის დამატხოება.— მე ანა მატ-
ქუს საგანი მომაგაღში, მე ადანა მატქუს მომაგალი: წად
სათუხ ვებმოლო ჩემს თავსა ზე ვჭსტანჯო იგი! . . .
თუ რომ ჩემს მომაგაღში ერთი საიმედო ვანსკუქლაგი
მანტ მიხუტამდეც, თუ რომ კუადად მქონდეც იმე-
და, რომ შევიქმნები შეუქანებული, თუ რომ ერთხელ
მანტ თქუშნც მითხნათ: ,, ედმონ, მიუქანხარ მაგნამ
ან შემოძლიან შენა ვიყო ვიცი აგრეთვე, რომ შენც გი
უქანგარ ზე საუკუნოდცა გეუქანები; მაგნამ მე ან უნ-
და მოვისუწო შენი ხშირად ნახუა, მაგნამ ჩემი გული
ყოველთუხ იქმნება მახლობელ შენის გულისა, ზე მე გი

ბნძანებ იცოცხლო, წათა მეც მაცოცხლო. . .

— ზესთქუათ ეგნე იყოს, უთხნა გნაჰინამ, მასინ წას იქმოდით?—

— წას ვიქმოდით? დამშვადებულო ნეტანებით ამა გუა ლითადის შენთებითა, მე სხუას ადაწას მოვისურვებო დი. მე მეუვანებოდით იმ გუანად, რომოც სხუათ უუ ჟანთ იგი, ვისაც ვედაწა ზხედვენ ამიერ სანუთო სიტ-
ოცხლეში ზ ვისთანაც შენთებთან სიკუდილის შემდ-
ეგო. . . მე ვეცდებოდით მომეშოვებინა თქუწნი სიყვან-
რული, რომლისათხსაც ან დავხოგამდი ჩემს სიტოც-
ხლესა, ზ ეს მეუოფოდა მე ვილდოდ.—

— საუცხოვო ოცნებანი აწინ! მხოლოდ ეს აწის სან-
წუხანი, რომელ მათი ნამდვილად განდაქცევა ან შე-
იძლება, ზესთქუა გნაჰინამ.—

— ზო ამიტომ რომ მე ან გიუჟანგან, უთხნა ედმო-
ნმა.

— თუ გინდა კიდევ მიუჟანდე, მასინაც ან შეიძლე-
ება.

— წატომ?

— ამიტომ რომელ მასინ ჩუწნ უნდა დაუწყოთ ბნ-

ძოლას ჩუქნის საკუთარს სურვილსა. მეთანხმე, რომელ
მასთან ძალიან მოგწეინდებოდათ დიდ ხანს სიტყვებულ
ერთსა, უსახლოდ, უცხოლშვილოდ, რე ჩისათვის? — ამ-
ისათვის, რომელ ვითომ არ უდალატო ვითარებაში ოც-
ნებისა ვაღდეულებასა რე საუჭარულსა უსაგანოსა რე
უბოლოოსა —

— წა მენადვლებოდა! მე შეყვარებოდა შენ რე მეცოდნა
ნებოდა, რომ მეც გიყუარვარ. — აჰა საგანი, აჰა ბო-
ლო! სხუას ვას წას დავსდევდი!

— ოჰ, კმანა, კმანა. . . დმერთო ჩემო! წანძმოსთქუას
სიტყვადგმა ქალმა რე მიიფანა ხელები ზინზედ: გებრად-
ებოდე, გეწყალებოდე, ედმონ! —

— წა იყო ელენავ? ჩისა შეგეშინდა? ჰქათხა ედმო-
ნმა. —

— ეოვლისა, ეოვლისა. . . თქუჭნის საუვარულისა. . .
ჩემის სისუსტისა. . . ჩემის გულისა. . . ოჰ, გამიშვა
კანკი, ნუდაწას მათქმევინებ, გამიშვა შინ წავადე!

— რომო! . . . ნუ თუ შესაძლებულ არს! . . . წა მე
სმის. . . ნუ თუ მართლად შეგებრადდი? . . . ნუ თუ ჩემს
სინანტნაემ ადგობათ? —

— კარგი, კარგი, გამიშვი, თუ დიქთო გწამს, გამიშვი! . . .

— ანა, ანა. . . ან მოგეშვი, ვადავო გუდავო ან განმარტოვებ ანუ ან დამარტოვებ ტკბილსა იმედსა, რომ შეუძლებს გამომიქრთოლდა. . . ელენავ, ნუ თუ მანთლად გიუქნავ? — თუ ჩემს განსახლებულად წარმოვიტყვათ რამდენიმე ჩემი მაცოცხლებელი სიტყვანი, მაგონებამ მიზარებთ ვა, გამომასაღმით ბედნიერებას?

— აჰა გოთხარა, ქიანი მუავს. —

— მანთლად, მაგონებ თქუშენი ფაქტნი ზე გუდი — თან ვას უფადნი ანან!

— კმანა, ელიონ, ნუ მანჯადებ, ნუ მტანჯავ!

-- მე ანასა გოთხოვ, რომელიც წანადიდები იქნება თქუშენის ვადებულებას; ხოლოდ სიტყვა, ერთი სიტყვა ზე . . . მე აჰა მოგახსენე, ვჭუათავ ჩემს მაცოცხლებელს — ანას ოდეს ან გუცადო დავახლოვდე თქუშენს! —

— ოჰ, დიქთო, დიქთო! . . . მე ადამ შემიძლიან გაძლებს. — მანთლად, ელიონ, მიუჭანხარ. . . თქუშენს ხანთ განსაკუთრებით სავანი ყოველის ჩემის ფაქტისა. .

მე მ. ვცემედი სწულადასა სიტოცხლესა ჩემსა ოწის დღის
ბედნიერებისათვის თქუწნთან. . . ახლა ვამაშვა! . . მე
ყოველი გითხან! . . თქუწნ თუთონ ჭსთქვიო, წომელ
ჩუწნ მხოლოდ იმ ქუწყანაში ვნახამთ ურთი ერთსა. . .

ელენას ჭსუწდა ადგომა ზე წასვლას; გაწნა ედმონმა
გამოაწთო მას ხელი ზე ასე ნაწნაწათა ჭსთხოვა აჩუქოს
მას კუწალად წამდენიმე წამი, წომელ იგი დაჭსჭდა ზე
კვალად დაუგდო ყუწი, წასაც უუბებოდა მას ედმონი.
განვლო თითქმის ერთმა სათმა, ზე მათ გუწც ერთმა გუწ
შეამტრია, წომელ მათ გუწწდით ლოყაში ზის ვიდიც მა-
სკა. — ეს მასკა შევიდა მუნ თითქმის ერთს დწოს მათ-
თან ზე მოისმინა ყოველი მათი ლაზაწაკი. — წაკი ელუ-
ნას წასტდა მიწიდგან გატყდომა სიყვანულში, მასკაც
გამოვიდა თავის ლოყიდგან. —

დწო მიუწინავდა. — ელენას ადაწ ახსომდა გუსტა-
ვა. — ვაგწამ აჭა იგი გამოცხადდა თან ჭაწასთან, წომე-
ლიც აწის ამოჭწილი ლოყის კაწებში, ზე დააკაყუნა. —
ედმონმა გაულო კაწები. —

— ძალო! შენა ხაწ? . . თუ დმეწთი გწამს, წავიდეთ
ჩქაწა!

— წა ანის, წა მოხდა? ექთის ხმით ჭიათხეს ორთავე მიჰყვნურთა. —

— ეს მოხდა, უზასუსა გუბტავმა ედმონსა, რომ შენი მარქკრიცა თავის ჩვეულებისამებრ თან დაგდევდა, ჭ იმან უუჩი დაუგდო თქუჭნს ლაზარკასა. — იგი მიხვდა ვინც ანის შენი დამა; გაბწახეზულმა მაშინვე დაჰსწეკა ბიძა ჩემთან ბაწათი ჭ თვთონვე წაუდო მას შინა. — მე გწაქს კანკათ ვიტნობ. წაც უნდა აწუხებდეს მას დაჰწრილო. — ბა, მანც ის ეხლავ აქ მოიჭრება — ჭ აქედგან გამოვა წამ ისტოწია. — ჩქაწა უნდა წავიდეთ ძალო! . . . შენკი, ედმონ, წაავლე ბარკულს დამას ვისმე ხელი, ვინც მას კაც ემსგავსებოდეს ედენას მასკასა, ჭ შემოათრიე ამ ლაჟაში, თუგინდ ძაღათა. . . დაუწეე მას ლაზარკი, ესაყვარლე, გამოუცხადე საყუარული, იყავ კადნაური. . . ექთის სიტყვით, წოგოწც იცია. . . თუ რომ ჩუჭნ გა- უძვერით წოგოწმე აქედგან გწაქსა, ჭ იგი აქ მოვა, მას შინ შენ ადგაღათ მოიშოწებ მას თავიდგან. . . აკე- წა! წა ბედზედ შეგბვდა! ჭსწოწეთ ძაღუსა მგზავსი მას- სკა! მარტოკაც ანის. . . წადი, გამოუდევ, დაიჭინე! მსუწს შენთჳს წაწმაცება! . . . ჩუჭნ კი წავიდეთ, მას-

ლო! —

მა ადამიანი დაატყდა მიჯნურებს განგმელებს ღაბა-
რისა, გუსტავმა გამოიყვანა ლოჟიდან გრაჰინა, ჩაი-
ყვანა კიბეზედ ზე მხოლოდ მასინ აღმოჩნუნთქა თავის უფ-
ლად, რომესაც იხილა თავი თვის ზე ელენა კანტა-
ში. —

— გეტყობათ, ან მოგწყენიათ მასკანადში ელოფნა,
რომ განეშე მყოფნი ვერ შეგიძენევიათ, უთხრა გუსტა-
ვმა.

ელენა იყო აღშოთებული ზე ხასუხი ან მიჭსტა. —

ამ დროს, სხუა კანებიდან ტვატრისა შედიოდნენ
გრეჰი — ელენას ქმარი ზე ედმონის ძველი საყუარელი
მანქნითა. — გუსტავმა მართლად ჰქსტქუა: ედმონი წამ-
დენსამე ხანს იტან ჯებოდა ამ აკტრისისაგან, რომელიც
მასინ სილამაზით იყო გამოჩენილი; ვაფუჟა მან წაო-
დენივე ნაწილი თვისის ქონებისა ამ ქალზედა, ზე ჰქმნა
მწავალი სხუა ზე სხუა ტუტუტობა; მაგამი ბოლოს ყო-
ველი ესე მოჰსწყინდა ზე დაიგაწყა მანქნითა; ხოლო წა-
ამანაც იხილა თავი თვისი ედმონისაგან ხელ აღებული; ან-
და მანქნითამ შეიყვანა იგი თვით აღგზნებულის სიყვარ-

წუღითა ზე დაუწყო მას ღვერა ზე წვალებს ეჭვითა თუ-
სითა. — წა მოისმინა ლაშაწაკი ედმონისა გრანდინასთან,
მარქტიცამ განისწახსა დადუხვა საბწაღოს ქალისა. — მა-
გრამ, იმათი ბუდი, მეორე აკტრისა, რომელსაც მარქტი-
ცამ გამოუცხადა განსწახვა თუსი ზე ბოლოტებით შედ-
გენილი ზღანნი, იმყოფებოდა გუსტავის მეგობრად ზე მას
ატრიაზა ყოველი ამბავი. —

ად უდებუღი იჭვირეულებითა ზე ბოლოტებითა, გრანდი-
მიჭსდევდა, საითაც მიჭყვანდა იგი მარქტიცასა. —

— წამომყევით, წამომყევით ცოტა გადევ, ეუბნებო-
და მარქტიცა გრანტსა; მე აქ დაუტოვე ჩემი მეგობარი ქა-
ლი, რომელსაც თვალი უჭიწამს გრანდინასედა, ზე ჩუჭ-
ნც ეხლავ დავიჭვეთ მიჭწურებს ყაფასაში. —

— კარგი, თუ რომ ისევ ღოყაში ჰსხედან ისინი, ჰსთ-
ქნა გრანტიმ ყრუს ხმით. —

— უთუოთ, უაჭველად იქვე ისხდებიან! წამობრძანდ-
ით ჩქარა. თქუჭნ ჯერ ან გამოგიცდით ჰსჩანს, წა მს
წკაფულად გაწბის დრო მიჭწურითათუს ლაშაწაკში. — იმ-
ათ ეხლა ქუჭყანა დავიწყებუღი აქუსთ ზე თვალითაც
ვეწასა ჰხედვენ. —

იგანი შეგადნენ ხალაში - მარქიტამ მაშინვე მათ
ქვია მგლუნი თვალები თუხი იმ ალაგისაკენ, სადაც და
შტევა მიჯნუნი. —

— ხედამთ, იქვე სხედან, უთხრა მზარეულებით გრან-
ტსა. —

გრანტმა ხმა ან ამოიღო; სამის ნაბიჯით იგი აიჭრა
კიბის თავზედ ზე მინისხანებით დააბნახუნა ლოყის კარგე-
ბი. — ედმონმა გაუღო კანი. — გრანტმა, ხმა ამოუდებლივ,
განტყა მას უბაში სილა, ზე მაშინვე ჩამოგლიჯა მასკა
ქალსა, რომელსაც ჰქვამდა თავის ცოლად. — მაგრამ
იგი ან იყო ცოლი მისი. —

— სამნივე მიწადადებული გაშეშდნენ. — თუშტა მან-
ქიტატ შეკრთა, მაგრამ მან ფეხაც ან მოიტვალა ადგი-
ლიდან. — იგი რას დაჭიდებს თუ გრანტინა ან იყო? —
მისთვის ყოველნი დედაკაცნი, რომელთაც მიიზიდეს გუ-
ლი ედმონისა, სულ ეწონი ანიან. — ყოველნი აგინი მი-
სნი წინააღმდეგნი ანიან. — შეატყვიანოს ეწთი მათგან
ნი — აჭა სურვილი მარქიტასი! დანაშთენთან მას საქმე
ანა ჰქონდა!

ედმონი მიწველი მოეგო გონებაზედ.

— გნაჟო! უთხრა მან მწიხნანებისა ზე მწუხარებისა გა მოთქმით: წას ნიშნამს ეს ამბავი?—

— მე შემატდინეს, მომატყუეს, უფალო ედმონ! უხვას სუხა გნაჟმა, რომელიც მლივსდა იბრუნებდა სულისა; მაგნამ შენა გაქუს სწულიადი ნება— როგორც გინდა განდამახდევინო.— მე ვარ შენს განკარგულებასა ქუჭ შე.—

— კარგი, უთხრა ედმონმა: მე ხვალვე განდარგებო სამსახურადგან ზე შემდეგ მოვალაზარაკებთ შინობაჟა ედ.—

— წინათვე მივიღებ უოგელთა შინობათა შენთა, ამოცომ რომელ, თავით ფეხადმდე დანაშაული მაქუს.— მაგნამ წათ განდარგებო სამსახურადგან.— იქმნება ამითი გზა მოგეშალოს ზე ჩემთვის დიდი საწუხარო განდება.— თუ რომ გნებამს, მე მზათა ვარ საქუჭეროდ მოვითხოვო შენთან ბოდიშა.—

— მაღლობელი ვარ, გნაჟო; მაგნამ ეგ არ შეიძლება. თქუჭნ თვთონ მოგესხენებათ, ვინც შეუწს არ მიაგებს ამიდისათვს, რომელიც მიაყენეს დამასა მისსა, იგი არის მაღლეტი.— ხვალ დილით ჩემი სეკუნდანტნი

გიახლებიან თქუჭნთან.—

წა ჳსთქუა ესა. ედმონმა მიჳსტა ხელი მოსაუბრესა დამასა თჳსსა, რომელიც დაწუნაწებით ჳ აუღშოოთლსა ობით კვალად იყაწებდა შიწხედ ჩამოტლეჳჳილს მასკასა, ჳ გაიყანა იგი საშუალ სივიწროისა ხალხთა, წოს მელნიც შეჳგუფდენ თამაშის საუწრებლად.—

— სად მბწმანებთ გაგატილოთ, კნეინაჳ? ჳკითხა ედმონმა.—

— სადაც თქუჭნა გნებამს, უჳასუხა უტნობმა კნეინამ, ადტატებულმა სინაწულით ამახედ, რომელ მის გულასთჳს მოხდება დუელი.—

— სადა ჳსდგებანთ? ჳკითხა ედმონმა.

ქალმა მიჳსტა თჳსი ადრესი; ედმონმატ იზოლშინა კს მიჳსტა იგი ჳ ჩასხდენ კაწეტაში.— შთანთქმული ფიქსა შინა თჳსსა, ედმონი მდუმაწებდა, აწა მუწრებული, რომელ დამა მისი ცდალობდა გაება ლაჳანაკი.— დასასწულ კაწეტა დაჳსდგა.— იგინი გადმოვიდნენ. ედმონმა თავი დაუკრა, ჩაჳდა კუალად კაწეტაში ჳ წასმოვიდა.—

მასკამ ტაში შემოჳკრა განცვიფრებულმა.—

— წა შინ მოვიდა, ედმონმა ნახა მსახური თუხი კიბის
ძინდა.—

— წა ამბავია? ჰკითხა მან.

— მარხელ მარქიტა აქ გახლავს. მე ვერ შევიძულე მი
სი აქ არ შემოშვება: მოგახსენებდა უთუოთ უნდა ბა-
ტონი ვნახოვო; ქუჩაში დაუწყებ ლოდინსა ზე უნახავი
ან წავალო.—

— კარგი, წადი.—

ედმონი ავიდა კიბეზედ.— მარქიტა მოეგება მას კა-
რეტან. იგი აქეთ იქით იუჟებოდა, ზე წა ნახა, რომ
ედმონთან ანკან ან ანის, მივადდა— უნდა მოჰხვეუ-
ოდა კისერზედ;— მაგნამ ედმონმა ხელი ჰკრა.—

— გადი, უთხრა ედმონმა. მე შენთვის ანა მტალიან.
მარტო მინდა ვიყო.—

— მე ან წავალ შენგან.

— წახვალ. . . თუ ანა ზე მე თვთ წავალ.— შენის მო-
წყალებით, წამდუნსამე საათის შემდეგ, იქნება მე ად-
ან ვიყო ქუჩაყანაზედ.— უნდა წიგში მოვიყვანო საქ-
მეები, დედასთანაც წიგნი დავჭსწერო. . . —

— ზე გრანდინასთანაც, რომელსაც შენ ჰყვარობ? უთა-

ხდა მარქიტამ.—

— ეგ შენი საქმე ან ანის.. მხოლოდ უნთს გეტყვი.. აგონ შავი ექვსი თქუტ ანის, წაც შენ ღამდევ მე; უნ ვით უოგელს ჩემს საქმეებში, ანდევ უოგელთა ჩემთა მღანებსა ზ დასასრულ მიმიუჭანე იქამოდე, რომ უნდა გავიდე ღუელში.. ან ვიცა წით გათავდება ეს ღუელი; მაგრამ წინათვე ვეუბნები: თუ რომ ცოცხალი დავჩნდი, თვალთ ნუ დაძინახები! ადამ გაიანო აქა, თორემ ანა ავან შემოგიშვებს ჩემთან; ხმა ადამ გამცე, თორემ ანა ან გაიგონებ ჩემგან ანც უნთს სიტყუასა; ზ ნუტ იუ-იქრებ, რომ კიდევ გიშველოს წამა დედაკაცუწმა მცბი-ურებასა, რომელსაც აქამოდე ხშირად ხმანობდი ჩემ-თან.. მე მიმასწევანებ იქამდე, რომ იმულებულ მყოფ მალიციაში გიჩივლო.. იქ იცან შენისთანა გვამის მო-ჭკვიანება ზ გონებაზედ მოგვანა!— ახლა წადი. მე მო-მიტევებია უოგელი დანაშაული; მხოლოდ გამეტალე! ადამ შემოდინ შენი გულგრილად ნახვა; შენი ცრემ-ლი შეიქმნა ჩემთვის სახიზდაწი.. თუ რომ ჩემი გული სავსე ან იყოს სხუა გმნობითა ზ კიდევ ადგილი იხ-ოებოდეს, უთუოთ ან შემადგებოდე. . . წადი, კარგი;

ნუღან მაუბედებ; ბევრი საქმე მასქუს. —

— ედმონ, ედმონ! უზნებოდა მანქნიტა ტინილით ზე
დაეგებოდა მის ფეხხთადმი: ნუ მაგდებ ეგვე მკაცრად!
ნუ თუ მე ანა ვჭსწუხვან, წა ეს ისტოწია მოგაბი კისე-
წხედ? — ოჰ, მე ეხლა მწანეთა ვნანობ! . . შენგან მო-
მულეჟული მე ვეღან ვიტოცხლებ!

— აკი გითხან, მომიტევესა უოგელი შენთჳს. — წადი
წადი!

— ანა, ან წავალ! მე უოგელგან შენთან ვაქმნები. .
დუელშიატ თან გამოგუგები! . . თუ წომ დაგჭრინან,
შე დაგიწუებ წამლოხსა. . . ანუ დავ იმავე ტუვიამ მო-
ჭსწულას შენი უბედუწი მანქნიტატა! —

ედმონმა ხმა ადან გაჭსტა. — მივიდა სტოლთან ზე და
ჭსწენა ოწი წიგნი. — მანქნიტა იმედულებდა, წომელ
დასანწულ ედმონმა შეიბწაღა თხოვრა მისი, იგი წავი-
და ზე მიჭსჯდა სახლის კუთხეში; ჰელაწამდა ცრემლთა
თჳსთა ზე იბწუნებდა სლოკინსა, წათამცა ან ადუშეთო-
თებინა ედმონი. —

ედმონმა დაწკანუნა ხაწი, მიჭსტა მსახუწს წიგნი-
ბი ზე უთხწა: მამწელ მანქნიტატ ცატილე. კანეტა კა-

წმინდა ქრისტესი. —

— ანა, ანა, ედმონ! შეჭყვიანა მანქრიტამ! ან შეიძლება, ან წავაღ! . . . შემობნალე! ნუ მაგდეტ, ჩემო ედმონ! . . .

ედმონმა გულგრილად წამოაკლო ქუდს ხელი ზე მაგდა კარუთან.

— ერთი ჩუჭუნვანნი უნდა გაგადეს აქედგან, უთხნა მან: ან შენ ან მე: ამოაჩხიე. —

— მე! მე! — ისევ მე გავაღ. . . უთხნა მანქრიტამ: იქნება ჩემი ღამოაჩხილესამ კუჭლად მოგიბნუნოს ჩემი ზედე გული. . . მაგნამ, დიქნთო ჩემო! გნახამ თქვესკე კადევ თუ ადანა? —

ნა მანტო დაშთა, ედმონმა გააღო განჯინა ზე მოიყვანა წესსზე რომელიმე ქადაღღები; შემდეგ დაჭსწუწა წიგნი დედანთან, რომელიცა შვილის დაკანგვიტა ჭკანგაღდა უოგელს სინანულსა ზე იმედსა ქუჭყანაზედ, ზე ამ წიგნის წერაში უნებურად ჩამოჭსტვივდა მას თვალითაგან ცრემლი. — მან ცოცხლად წამოიდგინა ადრუ დეპულნი ცრემლნი დედანსა, რომელთაც დააფრქვევდა იგი საფლავსა ზედა მისსა. — დასასრულ ედმონსა შთუ

ბოდა აღესრულებინა გუგუდად ერთი საღმრთო ვაღდუ-
ბულეზა: ელენა; ელენა, რომლის გულისათვისაც იგი
გუგუბოდა, ზე რომელმაც იქმნება ვაღდუც გაამტყუნოს
იგი. . . ედმონისათვის საჭირო იყო წინათ მოლაზარა-
კება მასთან; ზე მან მიჰსწერა გრაჟინას შეიჯგომი:

„აკი გეუბნებოდი მე, უძვირფასესო ელენავ, რომ სი-
ცოცხლე ჩემი ან იქმნება ხან გრძელი; მაგრამ. . . წას
მოვიფიქრებდი, ვისი ხელი მოჰხობდა მას. . . წასა-
გუგუელია, თქუჴნი გაიგონებდით ყოველსა, წადუ შე-
გვეთხვა. მე უნდა დავემოწმილო ზატოისების კანო-
ნსა, ზე შუნი მივაგო აზიდისათვის, რომელიც მივიდე სა-
ზოგადოებაში; მაგრამ გეუბნებთ დიქტოსა, ელენავ, მე
ანასა ვაქმ ისეთსა, წადსაც შეემლოს თქუჴნი გამწარე-
ბა. გუგამი მეუფლისა თქუჴნისა იქმნება ჩემთვის სამდ-
როთოდ. ნუ შეჰსწერებთ მასთვის: სიცოცხლე მისი იქმ-
ნება უშაშროებაში. ხოლო წადუ შემეხება მე, მე წა-
დათ მინდა სიცოცხლე: მე ვაგემოვნე ყოველი ნეტარე-
ბა, რომელიც დანიშნული მქონდა, ზე მე ამ ქუჴყენად
ანას უტყვევებ, წადუ დიქსი ანის შენანებისა. . . მე თქ-
უჴნი გეუგადგან: თქუჴნი თვითონ გამიტყუდით ანაში, ზე

დაწიშლეთ მსქერდეს ვათანი რამ იმედა; მათხარით, რომ
საუყურული ესე დამაწხება საუყუროდ გულსა შინა თქ-
უჭმისა: - მე რაღა მშოება სიცოცხლისათვის? იგი ეწია
საგანსა თვისსა; - უნდა მოვჭკუდე, რე მოვჭკუდე უს-
ანანულოდ. - მშვიდობით, ელენავ! გახსოვდესთ თქუჭ-
ნი დაწაქება. . . ხოლო მე. . . ჩემი უკანასკნელი ფი-
ქია რე აფიქსებრა უნდა გვეუთვნოდესთ თქუჭმ! . . გმ
ადლო, ელენავ, ათასჯერ გმადლო ნეტაწებისათვის,
რომლითაც თქუჭმ განმინათლეთ უკანასკნელი დღე სი-
ცოცხლისა ჩემისა. - ვადევ მშვიდობით. . . მოგელი სა-
იქაოს. -

„ ედონი. „

რა ეს წიგნი დაბეჭდა, ჩაჭიდო იგი სხუას ზაკეტში
გუსტავას სახელზედა, რომელსაც ეგრეთვე მიჭიწენა ზა-
ტარა ზაწათა; შემდეგ დაჭიჭდა რე დაუწყო ლოდინი
სეკურდანტებსა თვისსა. -

მას დროისა შორის სხუა გუჯანი სახალგაულო წაწმ-
ოჭიდგებოდა სახლსა შინა გრაჟისასა. - რომელსაც იგი
მოვდა შინა, ცოლი მისი რე გუსტავა დაწმუდეებით მის

ინთმეუდნენ ვახშამსა.— გუსტავი ჰქოვებდა, რომელ ეს უკეთესი დონის ძიება აწის განაქანწილოს უოველი ეჭვა გნაჭინსა: მათ არ უნდა ეჩვენებინათ, რომ იტონ ისტონია; მასსადაჲე არ უნდა შეეცვალებათ ანა წაჲჲე, წატ მასკაწადის წინათ დააწიეს მათ.— მაგნამ გნაჭინა იყო თუკ მიხდელი, ადშოთებული.— გნაჭიტ მივიდა შინ აგრეოვე ადშოთებული, გაყვითლებული.— ელენას უნდა თქო წამ ხუძრობა, მაგნამ სიტუშა ტუჩებზედ გასუენდა, როდესაც მან შეხედა ქმარსა.— გნაჭმა აკოტა მას უძლიერეს ჩვეულებისა ზე ქალმა იგნძრო, რომელ ცხელი ცრემლი დაეცა მას ლოყაზედა.—

— ხომ მხიანულად ვაატარე დრო, ელენა? ჰქითხა გნაჭმა.—

— უცხოდ, უცხოდ, ჩემო სულო, მიუგო ელენამ. შენ სიადგანდა მოჰსდინხარ ესრე გვიან?—

— წავუდი. . . სამხედროს მინისტრატთან. . . წადაც ბქმანებაა იმჰეწატონისა. . .

— წა ბქმანებაა? ნუ თუ კჷალად გგზავნიან შენ საათმე?—

— ანა, მაგნამ საქმეები ჩამახარეს.— მე იქმნება ამა

დამ ან ღაგიძანო ზე ხვალ ადრე გავიდე შინიღგან. — გუ
სტავ, განისაწყვე. შემოდე ჩემთან კაბინეტში: წამდენ-
სამე წიგნს დაგაწეწენებ. —

— ბატონი ბეძანდუბი, განხლუბი. —

— შერგი, ჩემო საყვარელო ელენავ, წაღა დაიძანე:
დადალული იქმნებ, უთხრა გრაჰმა. —

ზე გამოვადა იგი თავის ძმის წულთა. —

წა მარტო დაშთა, გრაჰინამ იწყო ფიქრა: იგი კა-
ნგად ხელამდა, რომ მომხდაწა წადაც აწა ჩუჭულუბ-
ითი, მაგწამ ან იტოდა სახელდობნივ წა მომხდაწა, ზე
ამისათვის მოუთმენლოზ ზე მოუსვენლოზ ყოველს წა-
მს ემატებოდა მას. — დასასწულ გარდასწევტა მან შე-
ცყუოს საიდუმლო მოგონებულას დონის-ძიებითა, ესე
იგი ყუწის დაგდებითა. — მიიზაწა იგი ჩუმათ თითებუდ
ქმის კაბინეტის კაწებთანა ზე მიადლო ყუწი გასაღების
ნახვრეტსა. —

— აჰა როგორ შეგკემთხვა ეს ისტორია, ამბობდა გნ
აჰი. — ის უნამუსო ჩემთან ამბავის მომტანი დედაკატრც
გუფან ვიზოვნე!

— ახლა ძავ, წას ჰფაქლობთ, წა უნდა ჰქმნათ?

— წაღასა ვაქმთ! წასაკუწველია უნდა ღუელში გა-
გადეთ. ამიტომ რომ ედმონი აუცილებელივ თხოულობს
ამასა, ზე ანც შეიძლება, რომ ან ითხოვოს. მე ვაცნობ
ბე გუნქალ სანტიუსა: აგი ზე შენ უნდა იუვნეთ ჩემი
სევუნდანცნი. —

— უკაცნაოდ, ძაჯ: მე ედმონის მეგობარი ვარ ზე ან
შეიძლიან აწაგასი მხრის დაჭრება. ჰსჯობს მე ან გავუ-
წიო მაგ საქმეში. —

— ეგეც ახალი უსიამოვნოება ჩემთვის! მას შენს მას-
გაუწი სხუა მანც მიხვრე ვინმე. —

— ბრესავს ზოლოვნიკი რემონა?

— კანცი, თუ განდ ის იუოს. მას მიჰსწერე იმას წი-
გნი.

გუსტავო დაჰსჯდა დასაწიდა. —

ოჰ, ამბობდა მას დროისა შორის გრაფი: აწსად
ან ვანგა ეს დეელი საწყალი ედმონი! . . . მეწმე წა
საუცხოვო უმანგალი კაცია! . . . მაგწამ წა უნდა მე-
ქინა! მე სწულებით გ'ვგოყდი ცოფისაგან. — მითხრეს,
მითომ ელენა მატყუებდეს მე! მითომ მდალაცობდეს! . .
ვიდეკაც რომ მითხრან, ახლადვე გავგოყდები. . . გგო-

ნებ ქალაქი განდგაწესა ზე ომიდგან გამოვიქცე, რომ
კიდევ შემატყობინონ წამა. . .

— ეგ ანის ცუდი ზე, ძიავ, უთხრა გუსტავმა, რომ ეგ
ზე უსამართლოდ ეწყობით ძალუასა ზე იტანჯებით ცუ-
შილის ეჭვებით.

— ვიტო, ვიტო; ელენა თვთ უმანკობა ანის. —

— წა ბიწობასა ქსდებთ ღუელისასა, ძიავ?

— მე ჯერ ანა ვიტინა. ველი წასატ დანაშნავს ელ-
მონი.

გან გრძელესა შემდგომში.

წილობა.

1. კაღისტრი სხვადასხვა ფერით დაშლისთან.
წესდებით განდობილი თა. ვ. უნიტაჟისა.

2. პასკანაჟში შეტომილია. თ. ვ. ნიჟ.

